LRKSA OFICIALUS ORGANAS
Leidžiamas kas mėnuo. Prenumerata metams $2.00
Redakcijos adresas:
71-73 So. Washington Street — (P. O. Box 32)
Wilkes-Barre, Pa. • Tel. VAlley 3-8876

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
Official Organ
Published Monthly
910 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y.
Tel.: GLenmore 5-7281

NO. 10. SPALIO - OCTOBER, 1963 VOL. - METAI 46-JI

Okupuotoje Lietuvoje

Tautosakininkai susirūpino prieš 100 m. vykusiais trėmimais.

Vilniaus radijas liepos 30 d. teigė, kad prieš 100 metų daug lietuvių šeimų, dalyvavusių sukilime 1863 m., iš Vilniaus ir Kauno gubernijų buvo išvežti į Saratovo stepių platybes. Tie tremtiniai buvę apgyvendinti Čiornaja Padina kaime. Pagal Vilniaus radiją, dabar į tą kaimą nuvyko Lietuvos Mokslų Akademijos, lietuvių k. instituto dialektologijos- tautosakinė ekspedicija tirti lietuvių kalboje išlikusios lietuviškos tautosakos ypatumų. Ekspelicijai vadovavo akademikas prof. Larinas. Buvę užrašyta daugiau kai 100 lietuviškų liaudies dainų, pasakų, smulkiosios tautosakos pavyzdžių. Dabar ten lietuviai kartu su kitų tautybių žemdirbiais gyveną Kirovo vardo kolchoze. Jų gyvenimas, buitis, keičiasi, tačiau savo kalboje lietuviai išlaikė net tarmei skirtuosius bruožus. (Tenka priminti, kad pirmo pasaulinio karo metu lietuvių tremtinių organizacijos turėjo ryšių su tais lietuviais, o Lietuvos Nepr. metu jų dalis grįžo į Lietuvą —E.) Dabar kyla klausimas, ar greitas laikas, kai galima bus tirti lietuvių tautosakinį palikimą ir kančias tų šimtų tūkstančių lietuvių, bolševikmečio metu ištremtų į įvairiausias Sovietijos sritis?

Kodėl nerengiami Pabaltijo Festivaliai?

Vak. Vokietijoje surengtoje Studijų Savaitėje neseniai iš Lietuvos atvykę studentai palietė kai kurias Lietuvos gyvenimo apraiškas. Įdomu, kad lietuviams studentams prikišamas per didelis nacionalizmas. Į tokius festivalius Vilniuje, Rygoje ar Taline suplaukdavę daug studentijos ir festivalio dalyviams — pabaltiečiams — žygiuojant sostinių gatvėmis pasigirsdavo šūkiai: "Tegyvuoja Lietuva", "Lai dzivo Latvija" ar "Elagu Eesti". Jei žygiuodavo kitų tautybių dalyviai, minia juos sutikdavo tyliai ar net su švilpimais. Lietuviai studentai atsidūrę kituose Pabaltijo kraštų miestuose visuomet pasijunta esą kaip namie.

Kelia rusų mokslininkų įnašą į lietuvių kalbą

Lietuvoje pasirodžiusi kalbininko J. Palionio apybraiža "Rusų kalbininkų indėlis į lituanistiką" turi tikslą pavaizduoti tariamai didelius rusų mokslininkų nuopelnus lietuvių kalbos ugdymui bei kalbos plėtojimui. Tas rusų indėlis pavaizduotas ikirevoliuciniame lai kotarpyje. Pasak autoriaus (plg. "Tiesa" nr. 174, liepos 27) dar 18 amž. M. Lomonosovo veikaluose rašyta apie ... lietuvių kalbos artimumą slavų kalbom. 19 amž. rusų kalbininkas P. Preisas skelbęs, kad lietuvių kalba esąs svarbus istorijos šaltinis slavų kalboms tyrinėti. J. Palionis ypač plačiai aprašė rusų kalbininko F. Fortunatovo ir jo mokinių darbus. Būdinga, kad Palionio apybraiža pirmoje eilėje skirta mokytojam, studentam.

Vis tebeknieti amerikiniai negalavimai ir "rykštės"

Ryšium su Lietuvoje išleista A.B. Saliečio (slapyvardis) knygute "Po Amerikos dangum" partinė spauda su pasigėrėjimų cituoja atskiras vietas. Dabar "Tiesoje" (190 nr. rugp. 15) paskelbtame J. Šinkūnaitės vertinime vėl kalbama apie tariamai lūšnynuose gyvenančius "šimtus tūkstančius" New Yorko gyventojų, apie mokytojų trūkumus, apie tai, kad "ligoninė, gydytojas ir vaistinė ten nuvelka nuo žmogaus paskutinius marškinius". Pagal Šinkūnaitę autoriaus žodis esąs objektyvus ir dar pasidžiaugiama, kad esą vis daugiau ir daugiau pats laikas sutirpdyti šaltojo karo ledus.

Nauji planai Vilniaus miestui

Kai Lietuvoje buvo minima Vilniaus "išlaisvinimo" 19-sios metinės, paskelbta duomenų apie įvykdytą statybą ir apie naujus planus ateičiai. J. Smilgevičius "Tiesoje" (163 nr.) nurodė, kad šiuo metu Vilniuje veikia 3 teatrai, filharmonija, 14 kinoteatrų, 24 klubai, 37 valst. bibliotekos, 5 stadionai, 7 muziejai. Šiuo metu Tauro kalne baigiami statyti kultūros rūmai.

Miestų statybos projektavimo institutas ruošia naują generalinį Vilniaus išvystymo planą. Miesto užstatymas būsiąs vykdomas "pažangiausiu metodu" — pagrindinių struktūriniu elementu priimta gyvenamoji grupė iš 2,000 gyventojų, kuriuos produktais aprūpins pirminio aptarnavimo blokas. 3-5 gyvenamosios grupės sudarys vad. mikrorajoną. O šio aptarnavimui būsiąs mikrorajono centras su krautuvėmis, kinoteatru, vaistine, viešbučiais ir pan.

Dar numatoma plėsti Vilniaus miesto centrą. Ateities planuose dar svajojama apie perdirbimą Lenino prosp. (b. Gedimino g.) pirmųjų aukštų, juose įrengiant prekybines patalpas. Teigiama, kad esamas miesto centras plėsis dešiniajame Neries upės krante — ten būsią naujų pastatų.

Ryšium su artėjančiomis Kristijono Donelaičio 250 gimimo metinėmis (jos įvyksta 1964 m. sausio 1 d.) literatūros klasiko jubiliejus numatytas paminėti ir pavergtos Lietuvos mokyklose. Rugpiūčio mėn. vidury švietimo ministerija išleido aplinkraštį, kuriuo kviečiama mokyklose organizuoti paskaitas jaunimui, tėvams ir visuomenei. Dar numatyti kūrybos vakarai bei poeto kūrybos aptarimai.

Lietuvos geologai susidomėjo rašytojo V. Audronašos bekeliaujant rastu juodu akmeniu — tai buvęs ne meteoritas, bet žemės gelmių padermė — amfibolitas. Geologijos ir mineralogijos mokslų kand. A. Gaigalas mano, jog riedulius į Lietuvą ne vėliau kaip prieš 14,000 metų atnešę iš Suomijos slinkę ledynai. Tokie akmenys pasitaiko gana retai.

Nauja jaunimo grupė išgabenta į Sovietijos statybas.

Liepos 31 d. iš Vilniaus geležinkelio stoties į Sovietijos statybas išgabenti 29 jaunuoliai. Kaip paprastai, stotyje buvo surengtos iškilmės, kur kalbėjo Komjaunimo organizacijos atstovai, gi per radiją ir spaudą skelbta, kad iškeliavusių nuotaika buvusi pakili ... Tuo būdu geri specialistai, reikalingi Lietuvoje vykdomiems darbams, tariamai savanoriškai gabenami į Kazachstaną ir kitas tolimas sritis. Tai viena lietuviškojo jaunimo trėmimo ir rusinimo priemonių.

Mokslo priedangoje — komunistinė agitacija.

Liepos mėn. pabaigoje Šiaulių "Aušros" istorijos — etnografijos muziejaus dailės skyriuje atidaryta paroda su 100 eksponatų. Daugiau lankytojų pasirodo savaitgaliais. Kokie dailės darbai parodyti šiauliečiams, liudyja štai kokie kuriniai: dail. Palaimos — komunisto veikėjo Požėlos portretas ir šiauliečio dailininko Burneikos "Komjaunuolės". **Elta**

DIREKTORIŲ TARYBA SVARSTĖ AKTUALIUS SUSIVIENIJIMO REIKALUS

PUSMETINIO SUSIRINKIMO DALYVIAI

Pirmoje eilėje iš kairės dešinėn, sėdi: Leokadija Donarovich — iždo globėja, prelatas Jonas F. Baltusevičius-Boll — dvasios vadas; Leonardas Šimutis — prezidentas; Vincas T. Kvetkas — sekretorius; Petras J. Karašauskas — iždininkas; antroj eilėj: adv. Thomas E. Mack — viceprezidentas, Matas Zujus — redaktorius, Dr. William Krikščiūnas — daktaras kvotėjas; aktuaras Frank E. Gerry, dr. Vladas Šimaitis — direktorius, J. B. Laučka — direktorius. Dėl svarbių priežasčių susirinkime negalėjo dalyvauti iždo globėjas Vincas Abromaitis ir direktorius inž. Antanas Rudis.

LRKSA Direktorių Tarybos pusmetinis susirinkimas įvyko 1963 metais rugsėjo 30, spalių 1 ir 2 d. d., Susivienijimo centro įstaigos patalpose, Wilkes-Barre, Pa.

Susirinkime dalyvavo dvasios vadas prel. J.F. Baltusevičius-Boll, prezidentas Leonardas Šimutis, viceprezidentas adv. T. E. Mack, sekretorius V. T. Kvetkas, iždininkas P. J. Karašauskas, iždo globėja Leokadija Donarovich, daktaras kvotėjas dr. Wm. Krikščiūnas, direktorius dr. Vladas Šimaitis ir redaktorius Matas Zujus. Dėl svarbių priežasčių susirinkime negalėjo dalyvauti iždo globėjas Vincas Abromaitis, kurs su L. Donarovich prieš susirinkimą atliko centro sekretoriaus, iždininko ir "Garso" administracijos knygų patikrinimą ir paruošė atitinkamą raportą. Susirinkime taipgi negalėjo dalyvauti direktorius inž. Antanas Rudis, kuris buvo išvykęs užsienin biznio reikalais.

Pereitam seime išrinktai direktorei Albinai Poškienei dėl svarbių priežasčių rezignavus, aptuštėjusią direktoriaus vietą buvo pakviestas užimti žinomas visuomenininkas, buvęs savaitraščio "Amerika" redaktorius Juozas B. Laučka. Jam sutikus ir atvykus į susirinkimą, čia pat dvasios vado buvo priesaikdintas direktoriaus pareigoms.

Visi Direktorių Tarybos nariai išdavė atitinkamus raportus raštu arba žodžiu. Iš centro sekretoriaus V.T. Kvetko raporto paaiškėjo, kad Susivienijimo bendras turtas siekia apie $2,8000,000. Per pirmąjį šių metų pusmetį turtas padidėjo $35,372.44. Tas parodo, kad finansinė organizacijos padėtis nuolat eina stipryn, tik su ta finansine pažanga nesigretina narystės padėtis. Tadgi į šį reikalą susirinkime buvo atkreipta kuodidžiausias dėmesys.

Po plačių svarstymų nutarta paskelbti generalinį naujų narių vajų, kurs prasidės šių metų lapkričio 1-mę, užsibaigs 1964 metais birželio 30-tąjį. Už naujų narių įrašymą bus išmokami nustatyti honorai ir premijos, kurių didumas priklausys nuo įrašytų narių skaičiaus ir apdraudos sumų. Didžiausias dėmesys bus kreipiamas į jaunimą. Jaunimas galės sudaryti atskiras jaunuolių kuopas ir jose veikti pagal savo iniciatyvą ir sugebėjimus. Paruošti pilną vajaus planą pavesta egzekutyviam komitetui, kurį sudaro dvasios vadas prel. J.F. Baltusevičius, viceprezidentas adv. Thomas E. Mack, sekretorius V.T. Kvetkas ir iždininkas P.J. Karašauskas; talkininkaus jaunimo komisija — Mrs. Albina Ewalt, Loreta Stakienė ir Antanas Rudis, Jr. Publikacijos ir propagandos komisijon išrinkti J.B. Laučka, dr. Vl. Šimaitis, L. Donarovich, Matas Zujus ir Švietimo komisijos pirmininkas Vladas Mingėla.

Šių metų Susiv. seimas nutarė jaunimui skiriamiems žurnalams, būtent, "Ateičiai", "Vyčiui" ir "Eglutei" skirti po $500, su sąlyga, kad šių žurnalų leidėjai atsilygins Susivienijimui publikacija ir propaganda. Paruošti atitinkamų informacinių ir propagandinių šiem žurnalam rašinių Direktorių Taryba paskyrė: "Ateičiai" — J. B. Laučką, "Vyčiui" — Leokadiją Donarovich ir "Eglutei" dr V. Šimaitį.

Taipgi plačiai svarstytas nusamdymas generalinio organizatoriaus, kurs lankydamas kolonijas prirašinėtų naujus narius, judintų kuopų veiklą ir padėtų geriau susitvarkyti tom kuopom, kuriose pasireiškia trūkumas tinkamų žmonių užimti viršininkų vietas. Iš chicagiečių Direktorių Tarybos narių pranešimu paaiškėjo, kad jie planuoja įsteigti biurą vadovaut naujų narių prirašymo akcijai. To biuro centrinė numatyta direktoriaus Vl. Šimaičio nuosavybių pirkimo pardavimo (Realty) įstaigoje, 2737 W. 43rd. st., Chicago, Ill., tel. CL 4-2390.

Susirinkime taipgi dalyvavo aktuaras Frank E. Gerry ir davė praktiškų paaiškinimų dėl seime priimtų nutarimų liečiančių įvairius naujus pagerinimus ir įvedimą naujų apdraudos planų.

Nutarta išmokėti nariams dividendą. Pažymėtina, kad Kat. Susivienijimas yra vienintelė lietuvių fraternalinė organizacija mokanti savo nariams dividendus. Pasitikima, kad nariai, įvertindami dividendų išmokėjimą, pasistengs įrašyti naujų narių, nes juo didesnė bus narystė, tuo pati organizacija bus dar pajėgesnė teikti savo nariams didesnes privilegijas ir stipriau paremti gyvybinius mūsų tautos reikalus.

Nutarta be atidėliojimų vykdyti seimo nutarimą — išversti konstituciją ir įstatus lietuvių kalbon ir pirmiausia spausdinti organe.

Aukščiau suminėti ir kiti svarstymai ir nutarimai bus smulkiau paduoti susirinkimo protokole, kurs neužilgo bus išspausdintas organe "Garse".

Ką sako majoras Frank Slattery

WILKES-BARRE miesto majoras Frank Slattery, pastebėjęs vietiniam dienrašty —"Times Leader" aukščiau paduotą nuotrauką ir apie Susivien. Direktorių Tarybos susirinkimą, parašė Susiv. sekretoriui V.J. Kvetkai laiškutį, kuriame jis tarp ko kito sako: "Jūs teikėte garbę ir prestyžą mūsų miestui per eiles metų (40 metų Taryboje — Wow!) ir pastatėte puikų paminklą mūsų miesto (centro įstaigos namą Red.)

Mūsų geriausi linkėjimai jums asmeniai, visai Susivienijimo Tarybai, ir jūsų "top flight" org-zacijai, ir visų Wilkes-Barre piliečių pagarba.

Malonu pažymėti, kad miesto galva taip gražiai įvertina Susiv. atsiekimus ir jo vadovus.

OTTAWA, KANADA. Rugsėjo mėnesį Sovietų Rusija užpirko 239 milijonus bušelių kviečių ir miltų arti 500 milijonų dolerių vertės. Dalis tų kviečių teks Castro Kubai. Pasirodo, kad raudonieji valdydami milžiniškas teritorijas su savo tvarka taip nualino žemės ūkį, kad turi jieškoti maisto išteklių "kapitalistinėse" šalyse.

NAUJI LRKSA NARIAI

Šiomis dienomis Susiv. centro įstaigoje įregistruoti šie nauji nariai:

212 kp. RUTH ANN STUCKUS, Plains, Penna; įrašė John W. Kozerski
85 kp. AIDA LORETS JUODKA (Juv.), Chicago, Ill.; įrašė Algis Litvinas
183 kp. JOHN DEAN MACK (Juv.), Yyoming, Penna.; įrašė Thomas E. Mack
265 kp. URSULA BROKAS, Detroit, Mich.; įrašė Matas Šimonis
155 kp. EUGENE MARTIN SARAVITZ, Taylor, Penna.; įrašė prel. J. F. Baltusevičius-Boll
155 kp. LILLIAN ANN SARAVITZ, Taylor, Penna.; įrašė prel. J. F. Baltusevičius-Boll

TIKSLAS TURI BŪT ĮVYKDYTAS

Lietuvių Komiteto Pasaulinei Parodai
ATSIŠAUKIMAS!

Pasaulinė paroda New Yorke jau čia pat. Laisvojo pasaulio lietuvių dalyvavimas joje jau patvirtintas. Rugpiūčio mėn. 28 dieną sutartį pasirašė Pasaulinės Parodos Nationalities Days Program komiteto direktorius Walter Bacab ir Jokubas J. Stukas, lietuvių komiteto Pasaulinei Parodai vardu. Vieta ir laikas nustatytas.

Lietuvių Diena Pasaulinėje Prodoje bus 1964 metų rugpiūčio mėnesio 23 dieną, sekmadienį. Tos dienos vakare ir naktį parodos parko fontanai nušvis lietuviškomis spalvomis.

Lietuvių Pasaulinei Parodai Komitetas New Yorke dirba pilnu užsimojimu. Aktoriaus Kazio Vasiliausko ir Algirdo Kačanausko rūpesčiu jau yra užsiregistravę ir darbą pradėje net trisdešimt chorų su daugiau septynių šimtų darbininkų. Tautinių šokių nuoširdi puoselėtoja — Jadvyga Matulaitienė — jau susisiekė su daugiau kaip penkių šimtų tautinių šokių šokėjų vadovais — pasiruošimas pradėtas.

Informacinė knyga apie Lietuvą, brošiūros, lapeliai ir kita propagandinė medžiaga Vytauto Vaitekūno ir New Yorko lietuvių Chamber of Commerce sumaniai baigiamos redaguoti. Meno sekcija, vadovaujama Elenos Kulber ir dail. Aleksandros Merker irgi jau baigia tvarkyti dailės eksponatus. Pasaulinei Parodai prisiminti ženklelio konkursas paskelb t as. Sporto sekcija, vadovaujama A. Vakselio ir Z. Jurio, prityrusiomis rankomis pasigerėtinai gerai tvarko visas sporto šakas pasirodysiančias Pasaulinėje Parodoje. Balfo reikalų vedėjas kun. L. Jankus su agr. V. Butkiu smarkiai plūša, prakaituoja. Jie varsto įvairių Pasaulinės Parodos įstaigų duris, ieškodami vietos meno eksponatams. Atrodo, jų darbas bus sekmingai apvainikuotas.

Milžiniški pasiruošimo darbai bus atlikti paties Lietuvių Pasaulinei Parodai komiteto, bet jų tinkamas įvykdymas priklausys nuo visų Amerikos ir Kanados lietuvių dosnios ir skubios piniginės aukos. Aukų skubiai reikia spausdinti chorams repertuarų, minėtų visokių knygų, brošiūrų, bei padengti visas kitas su Pasauline Paroda susijusias išlaidas.

Mes tikime, kad šiandieną, kai mūsų miela tėvynė Lietuva velka sunkų okupanto jungą, kai ji pati negali, kaip 1939 metais, dalyvauti pasaulinėje parodoje, neatsiras nei vieno laisvajame pasaulyje susipratusio lietuvio, kuris neprisidėtų stambesne ar mažesne auka prie tokio svarbaus ir reikšmingo pasirodymo Pasaulinėje Parodoje — Lietuvos garbei ir jos labui.

Tik sukilkim, tik visi! Ir Lietuvių Diena Pasaulinėje Parodoje tikrai bus šviesi!

Kun. dr. Stasys Valiušaitis,
LKPP finansų reikalų vedėjas

P.S. Aukas siųsti, joms rinkti pakvitavimų knygelių bei kitų šiuo svarbiu reikalu informacijų prašome kreiptis į šiuos Lietuvių Komiteto Pasaulinei Parodai finansų sekcijos narius: Kun. dr. Stasys Valiušaitis, St. Leonard's High School, 852 Cypress Ave., Brooklyn 27, N. Y., tel. HY 7-5913; NE 8-9025 ir UL 7-7640; Inž. Walter Dilis, 543 So. Clinton St., East Orange, N.J. tel. OR 2-1107; ir Antanas Setikas 84-11 101 st Street, Richmond Hill 18, N. Y., tel. VI 6-1957.

ALRK Federacijos 37-jo kongreso reikalu

ALRK Federacijos centro valdyba, vadovaudamasi Konstitucijos 26 str., skelbia, kad Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos 37 Kongresas įvyks 1963 m. lapkričio 29, 30 ir gruodžio 1 d. Jaunimo Centro Rūmuose, 5620 Claremont Ave., Chicago, Illinois.

Pagrindiniai dienotvarkės punktai yra numatyti tokie: valdybos pranešimai, iždo globėjų pranešimas, centrinių organizacijų pranešimai: Ateitininkų Federacijos ir jos sąjungų, Darbininkų Sąjungos, LRKSA, Moterų Sąjungos, Vargonininkų Sąjungos, Vyčių. Konstitucijos papildymas.

Paskaitos ir referatai: Religija ir tauta kovoje už pavergtuosius; Katalikų atsakomybė už lietuvišką ir katalikišką veiklą; Išeivijos likimo klausimu; jaunimo, moterų ir vyrų sekcijose bus atitinkamos paskaitos ir pranešimai.

Prašome Kongresui ruoštis: kiekviena organizacija pagal Konstitucijos 27 str. išrenka atitinkamą atstovų skaičių į Kongresą; Federacijos skyriai, pagal Konstitucijos 40 str. parenka Federacijos centro valdybai kandidatus ir jų sąrašus laiku prisiunčia centro valdybai. Kam reikia konstitucijos, prašome kreiptis į sekretorių: 2737 W 43rd St., Chicago, 32, Ill.

Kongresas yra mūsų dviejų metų veiklos apžvalga. Jis taip pat nustato gaires ateities darbams. Energingai jam ruoškimės ir gausiai dalyvaukime.

Iki pasimatymo 37 Kongrese Chicagoje

Inž. Antanas J. Rudis
pirmininkas
Dr. Vladas Šimaitis,
sekretorius
Kazys Kleiva,
37 Kongresui Rengti
Komiteto pirmininkas

"GARSAS"
Published monthly by
LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
910 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y. • Tel. GLenmore 5-7251
Second Class Postage Paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Editor — Matas Zujus
P. O. Box 32 (71-73 So. Washington Street), Wilkes-Barre, Pa.
Subscription $2.00 per year • Advertising Rates on Application
Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija talso savo nuožiūrą
Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant

LAISVĖS KAINA

Šiais metais laisvojo pasaulio lietuviai minėjo ir tebemini 1863 metų sukilimo Lietuvoje 100 metų sukaktį. Kaip ir 1831 metais, sukilimas buvo organizuotas ir vykdomas iš vien su lenkais, nors tikslai buvo skirtingi. Įžymiausiais lietuvių sukilėlių vadovais buvo kun. Antanas Mackevičius ir Kostas Kalinauskas. Abu buvo rusų suimti, tardomi, kankinami ir atsisakius išduoti kitus sukilėlių vadus — pakarti. Abu sukilėlių vadai aiškiai stovėjo už lietuvių tautos teises.

Bendrai, nelaimingojo 1863 metų sukilimo pasekos buvo skaudžios. Medžiokliniais šautuvais, dalgėmis ir kitais primityviais ginklais, ginkluotų sukilėlių daug žuvo kautynėse su rusų kareiviais aprūpintais moderniškesniais ginklais. Caro paskirtam sukilimą numalšinti Vilniaus generalgubernatoriui Mikalojui Muravjovui vadovaujant, mirtim nubausti 129 asmenys, į Sibirą ir kitas tolimas Rusijos vietoves ištremta apie 10 tūkstančių žmonių; kai kurių vietų visi gyventojai buvo ištremti į Rusiją, sodybos išdegintos.

Be to Muravjovas, keršindamas už sukilimą ir norą nusikratyti rusų priespaudos, 1865 metais uždraudė lietuvių spaudą, sustiprino rusinimą per mokyklas, mokytojus, uždraudė kunigų suvažiavimus, uždarė visas parapijų mokyklas, į steigiamas vien rusiškas mokyklas gabeno rusus mokytojus su labai menku išsilavinimu ir pasiruošimu svarbiam mokytojų darbui, bet jų pareiga buvo rusinti lietuvių vaikus ir auklėti ištikimybę carui ir pavergėjų režimui; uždraudė statyti naujas bažnyčias ir remontuoti senas; uždraudė procesijas, o pamokslus kunigams teleido skaityti iš valdžios patvirtintų leidinių; uždarė 32 bažnyčias, 52 koplyčias ir 20 vienuolynų; uždraudė kryžių statymą pakelėse ir kai kur kapinėse, kad Lietuva neišrodytų skirtinga nuo Rusijos.

Vyskupui Motiejui Valančiui vadovaujant ir kunigams uoliai talkininkaujant, visa Žemaičių vyskupija buvo nuseta blaivybės brolijomis, kurių dėka labai smarkiai paplitęs girtuokliavimas buvo žymiai sumažintas, valdžios iždui pajamos irgi sumažėjo. Pavergėjai ir čia įžiūrėjo pasipriešinimą, organizuotą akciją, dėl to įsakė blaivybės brolijas panaikinti ir net bausti kunigus per pamokslus raginančius prisilaikyti blaivybės.

Kad atpratinti nuo skaitymo lotyniškom raidėm ir pagreitinti rusinimo akciją, knygas, neišskiriant nei maldaknygių, sumanė spausdinti rusiškomis raidėmis.

Jau po nesekmingo 1831 metų sukilimo carinė valdžia buvo pradėjusi Lietuvos kolonizavimą rusais, gi po 1863 metų sukilimo šią akciją žymiai sustiprino. Atgabenti rusai burliokai buvo įkurdinami konfiskuotose žemėse, jie buvo valdžios šelpiami; kur jų susispietė didesni skaičiai, ten statė cerkves, mokyklas ir teikė įvairias kitas lengvatos ir privilegijas. Lietuviams katalikams, žemės pirkimas, ypač didesniais kiekiais, buvo suvaržytas. Vis dėlto, nežiūrint tokios paramos, kolonizavimas, kaip ir rusinimo pastangos, nedavė pageidaujamų rezultatų. Tamsūs burliokai, patekę į už juos šviesesnių lietuvių tarpę, neturėjo jokios įtakos, kai kurie sulietuvėjo, kiti, kad ir valdžios šelpiami, nusigyvenę grįžo į Rusiją.

Po 1863 metų sukilimo, siaučiant žiauriam cariniam režimui, pradėjo reikštis gyvesnis lietuvių tautinis susipratimas. Jį ugdė ir vadovavo iš lietuviškos liaudies kilusi šviesuomenė. Panaikinus baudžiavą, ir kaimiečių vaikams susidarė sąlygos ir galimybės siekti ne tik pradinio, bet vidurinio ir aukštojo mokslų. Visur brukant rusicizmą ir pravoslaviją, vyskupo Valančiaus ir kitų vadovų raginami lietuviai katalikai griebėsi įvairių gynimosi priemonių — steigti slaptas mokyklas, patys tėvai, kiek pajėgdami, savo namuose mokė vaikus lietuviškai skaityti ir rašyti. Daug šiuo atžvilgiu pasidarbavo lietuvė motina vesdama lietuvišką "mokyklą" prie savo ratelio. Negalint lietuviškų knygų ir laikraščių spausdinti rusų pavergtoje Lietuvoje, lietuvių šviesuomenė organizavo leidimą užsieny, daugiausia Tilžėje. Atsirado knygnešiai, kurie nepaisydami vargo, laisvės praradimo ir mirties pavojų, nešė ir skleidė lietuvišką šviesą po Lietuvą.

Šitaip paruošta lietuvių tauta 1905 m. gruodžio 4-5 d.d. Vilniaus seime pareikalavo autonomijos, o po pirmojo pasaulinio karo atstatė laisvą nepriklausomą Lietuvą.

Kaip praėjo carinės priespaudos ant Lietuvos užtraukta juodoji naktis, taip anksčiau ar vėliau praeis raudonųjų maskolių užtraukta dar žiauresnė priespauda. Tik, anot Maironio "Prižadinkim viltį ir stokim į darbą nelaukę giedros!"

NEW YORK. Rugsėjo 20-tą prezidentas J.F. Kennedy Jungtinių Tautų plenume pasakė kalbą. Pasidžiaugęs sutartimi draudžiančia branduolinių ginklų išmėginimus atmosferoje, ragino Sov. Rusiją ir kitas šalis bendradarbiauti greitesniam pasiekimui menulio be varžytinių dėl jo teritorijų. Sovietų Rusijos ir jos satelitų atstovai prezidento kalbą sutiko palankiai.

1863 METŲ sukilimas Lietuvoje. Skulptorius K. Bagdonas.

Kas naujo didžiulėje LIETUVIŠKOJE CHICAGOJE

Ką daro LRKSA veikėjai

— L. Šimutis, mūsų Susivienijimo prezidentas ir dr. Vl. Šimaitis, Vykd. Tarybos direktorius, buvo nuvykę į Wilkes-Barre, Pa., ir dalyvavo Vykd. Taryboś susirinkime š.m. rugsėjo 30 ir spalio 1-2 d. d.

— K. Kleiva, buv. LRKSA Chicagos apskr. pirm. ir dabartinis Cicero, Ill., 48 kuopos pirm., yra išrinktas ir vadovauja būsimo ALRK Federacijos Kongreso Renginio Komitetui.

— Inž. A. Rudis, LRKSA direktorius ir jo žmona yra išvykę ilgesnei prekybinei kelionei per Europą į Aziją ir Tolimuosius Rytus ir per Japoniją, Havajus grįš į Ameriką š.m. spalio mėn. pabaigoje.

— H. Malinauskas, LRKSA Chicagos apskr. pirm., atstovavo Susivienijimą Vilniaus dienos minėjime š.m. spalio 6 d.

Stipriai ruošiamasi ALRK Federacijos kongresui

ALR Katalikų Federacijos kongresas, kaip žinome, įvyksta š.m. lapkr. 29-30 ir gruodžio 1 d.d. Chicago, Ill., Jaunimo Centre. Tai nėra vien tik JAV lietuvių katalikų organizacijų atstovų suvažiavimas. Tai yra kongresas —reiškia visų lietuvių katalikų šventė, kurioje iš Chicagos ir apylinkių, o taip pat ir iš tolimesnių vietų katalikai dalyvaus. Ir aukų kongresui pasiūs.

Į Kongresui Rengti Komitetą įeina šių organizacijų atstovai: ALRKF valdybos — K. Kleiva ir V. Leone, ALRKF Chicagos apskr. E. Vilimaitė ir J. Švedas, Ateitininkų — inž. Pr. Činkus, Liet. Vyčių — F. Švelnis ir E. Rogers ir O. Alehūnienė, LRKSA Chicagos apskr. — E. Samienė, LRK Vargoninin kų S-gos — muz. A. Giedraitis, ALRK Moterų S-gos — M. Šrupšienė ir A. Satkienė. Kongresui Rengti Komitetas yra pasiskirstęs komisijomis ir visą parengimo darbą planuotai ir energingai vykdo.

Alto suvažiavimo reiškiniai

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas įvyko š.m. rugsėjo 14 d. Sherman viešbuty, Chicago, Ill. Į ALTą dabar įeina: katalikai, socialdemokratai, tautininkai, sandariečiai, LRKSA, SLA, ALRK Moterų S-ga, Liet. Studentų S-ga, Šviesos- Santaros federacija. Tai pirmas geras reiškinys, kad ALTo sudėtis praplėsta.

Suvažiavimas išklausė išsamų ALTo prez. L. Šimučio pranešimą ir dr. P. Grigaičio, E. Bartkaus, dr. T. Remeikio referatus politikos, veiklos ir informacijos organizavimo klausimais. Tai antras geras reiškinys, kad iš kalno ALTas planuoja ir vykdo sutarimai.

Trečias geras reiškinys rodo, kad Altas yra platus masto JAV lietuvius apjungiantis politinis veiksnys, vedas į kovą už Lietuvos išlaisvinimą. Nėra kitos tokios organizacijos, turinčios visų krypčių lietuvių pasitikėjimą. Todėl visi lietuviai pinigu, darbu ir moraliai turi ALTą remti.

ALRK Federacijos atstovai ALTe: prel. I. Albavičius, kompositorius A. Aleksis, E. Paurazienė, inž. A. Rudis, dr. J. Stukas, dr. Vl. Šimaitis, dr. V. Vygantas, LRKatalikų Susivienijimo atstovai ALTe: L. Šimutis, V. Kvetkas, prel. Boll; LRK Moterų Sąjungos atstovai ALTe ponios: S. Diržius, G. Kaneb, U. Rastenis.

Ateitininkai sendraugiai kongresiui

Chicagos ateitininkų sendraugių pirm. Vladas Šoliūnas turi pasisekimo įnešdamas gyvumo į sendraugių veiklą. Š. m. rugsėjo 29 d. valdybos narys Skirm. Radvila skaitė daug diskusijų sukėlusią paskaitą "Chicagos rasinis veidas". Atkai pasisako už integraciją planuotai ir sistematingai baltųjų ir juodųjų vykdomą.

Didelis sendraugių rudens vakaras įvyksta š.m. spalio 19 d., 8 v.v., Jaunimo Centre, Chicagos publika rengiasi dalyvauti.

Chicagos Lietuvių Tarybos konferencija

Konferencija įvyksta š. m. spalio 20 d. Jaunimo Centre. Laukiama, kad Chicagos ir apylinkių organizacijos gausiai paskirs atstovus ir aukas. Chicagos Liet. Tarybos yra dirbamas reikšmingas darbas.

J-tis, P-nė, D-čius

NUKLINĮ PAKTĄ RATIFIKAVO

WASHINGTONAS. Rugsėjo 24-tą JAV-bių senatas 80 balsų prieš 19 balsų, ratifikavo nuklinių ginklų išmėginimų apribojimo paktą.

Remiantis tuo paktu, išmėginimai bus daromi tik pogrindžiuose, bet susekus, kad Sovietų Rusija sutarties nesilaiko, išmėginimai atmosferoje būtų atnaujinti.

Žinant, kiek sutarčių Sovietų Rusija yra sulaužiusi — jų prisilaiko tik tol, kol jos naudingos patiems sovietams — daugelis abejoja nuklinio pakto patvarumu. Labai galimas daiktas, kad pablogėję santykiai su komunistine Kinija verčia Sov. Rusiją bent laikinai demonstruoti savo taikingumą demokratinėms šalims.

Katalikų padėtis Lenkijoje

VARŠUVA. Rugsėjo 23-čią Lenkijos primatas kardinolas Stefan Wyszinski katedroje pasakytam pamoksle nusiskundė žiauriais raudonųjų persekiojimais Katalikų Bažnyčios. Akivaizdoj tų persekiojimų, kardinolas pareiškęs, kad jis buvo susvyravęs ar vykti į visuotinį Bažnyčios susirinkimą Romoje, ar pasilikti namie.

Kardinolo pranešimu, paskutiniu laiku raudonieji pareikalavo 4,500,000 lenkiškų zlotų (apie 188,000 dolerių) taksų už Varšuvos kunigų seminariją, o už vienintėlę visoje Lenkijoje katalikų universitetą Liubline pareikalavo 30,000,000 zlotų (apie 1,250,000 dolerių) taksų. Vienuolynams neišgalint uždėtų taksų sumokėti, vienuoliai atsidūrė gatvėse be pastogės.

Šitokiom priemonėm raudonieji stengiasi sunaikinti Katalikų Bažnyčią ne tik Lenkijoje, bet ir kitose jų kontroliuojamose šalyse, neišskiriant Lietuvos.

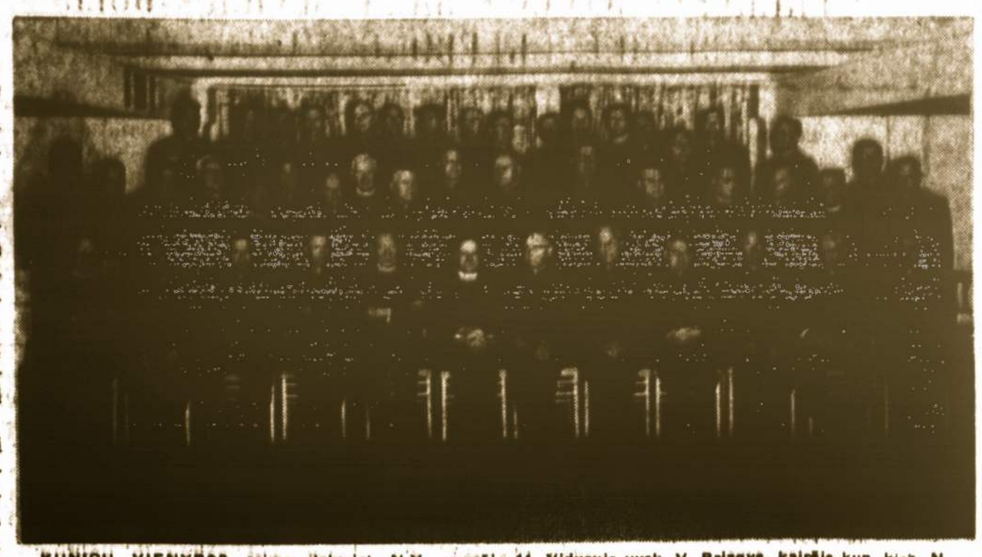

KUNIGŲ VIENYBĖS seimo dalyviai N.Y. rugsėjo 11. Viduryje vysk. V. Brizgys, kairėje kun. kleb. N. Pakalnis, seimo pirmininkas, dešinėje — prel. P. Juras, Kunigų Vienybės pirmininkas.

METINIS KUNIGŲ VIENYBĖS SEIMAS NEW YORKE

Šių metų rugsėjo 11 d. New Yorker viešbučio patalpose, New Yorke, įvyko metinis kunigų Vienybės seimas, kuriame dalyvavo virš 50 kunigų. Tai buvo vienas iš gausingiausių seimų dalyvių atžvilgiu.

Nors seimas tęsėsi tik vieną dieną, betgi jame apsvarstyta daug aktualių religinių, tautinių, labdaros, švietimo, jaunimo ir kitų katalikiškų organizacijų reikalų.

Seimo prezidiumą sudarė kun. N. Pakalnis ir kun. V. Rimšelis, MIC, sekretoriatą — kun. dr. J. Urbonas ir kun. L. Jankus.

Išklausyti K. V. centrinės valdybos narių raportai; atskirų provincijų atstovų pranešimai; įvairių kat. organizacijų dvasios vadų pranešimai.

Prel. dr. J.B. Končius pranešė apie lietuvių pabėgėlių padėtį V. Vokietijoje, Lenkijoje, Sibire ir apie Balfo veiklą.

J. E. vyskupas Vincentas Brizgys pranešė apie Šiluvos Koplyčios įrengimo reikalus— aukų plaukimas užtikrina sekmingą projekto įgyvendinimą.

Prel. Pr. M. Juras pranešė apie dr .A. Kučo redaguojamą Amerikos Liet. Katalikų Istoriją ir apie dr. Kučo rašomą Seserų Kazimieriečių Vienuolyno Istorija, o kun. dr. V. Gidžiūnas, O.F.M., pranešė apie ruošimą Amerikos Liet. Katalikų Istorijos.

Kun. J. Vaškys, O.F.M. referavo apie pasauliečių apaštalavimą, kun. Stasys Yla — apie kat. organizacijų dvasios vadų pareigas ir rūpesčius, prel. J. Balkūnas — apie Vatikano paviljoną Pasaulinėje parodoje, apie religinį koncertą, apie Vatikano radijo lietuvišką programą, kuriai reikalinga finansinė parama ir apie Liet. Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimą New Yorke 1964 m.

Svarstytais klausimais priimtos atitinkamos rezoliucijos.

Sekančių metų valdybon išrinkti tie patys viršininkai, būtent: prel. Pranas M. Juras — pirmininkas, kun. J. Matutis ir kun. B. Gouronskis vicepirmininkai, kun. J. Vilčiauskas — sekretorius, kun. Z. Smilga — iždininkas.

Beje, seime pranešta, kad pereitais metais mirė 21 lietuvis kunigas; jų atmintis pagerbta malda.

METINIS ALT SUVAŽIAVIMAS

Š. m. rugsėjo mėn. 14 d. Chicagoje, Sherman House, įvyko metinis ALT suvažiavimas. Dalyvavo ALT nariai — iš Detroito, N. Yorko, Wilkes Barre, Pa., Mahanoy City, Pa., Chicago, Ill., viso atstovų ir pavaduojančių įgaliotinių buvo 42 asmenys.

Suvažiavimui pirmininkavo L. Šimutis, dr. P. Grigaitis, dr. K. Drangelis ir T. Blinstrubas. Sekretoriavo R. Mieželis ir St. Raučkinas. Rezoliucijų komisiją sudarė: E. Bartkus, dr. P. Grigaitis, dr. T. Remeikis, J. Zuris ir dr. Vl. Šimaitis.

Suvažiavimui metinę veiklos apyskaitą padarė ALT pirmininkas L. Šimutis, finansinį pranešimą finansų sekretorius J. Talalas ir iždo globėjų vardu — dr. Br. Nemickas. Visi pranešimai buvo vienbalsiai priimti. Be to, buvo išklausyti 3 referatai — "Tarptautinės politikos raida ir mūsų akcija"— dr. P. Grigaitis, "ALT ateities veiklos planai" — inž. E. Bartkus ir "ALT informacinio darbo organizavimas" — dr. T. Remeikis. Suvažiavimas išklausęs valdybos pranešimų ir referatų, apsvarstęs visus veiklos klausimus, priėmė keletą rezoliucijų:

1. įpareigoti ALT valdybą stiprinti priemones koordinuoti JAV esančių organizacijų politinį darbą,

2. įpareigoti ALT valdybą dėti visas pastangas, kad ALT skyriai ir kooperuojančios organizacijos laiku atsiskaitytų iš surinktų laisvinimo reikalams aukų ir pasisakė, kad aukų skirstymas įvairiems tikslams nėra skyrių ar kooperuojančių organizacijų kompetencijoje, o priklauso ALT centrui,

3. pavesti ALT valdybai paimti dėmesin ir pritaikyti praktiškai veiklai iškeltus informavinio darbo uždavinius ir juos vykdyti,

4. plėsti ALT veiklą, kreipiant dėmesį į jaunųjų lietuvių intelektualų įtraukimą į darbą ir priėmimą naujų organizacijų ALT sudėtin,

5. šaukti visuotinį lietuvių kongresą 1964 m. Washingtone, D.C., ir stengtis jį padaryti bendra didele lietuvių manifestacija.

6. ALT valdybai, skyriams ir kooperuojančioms organizacijoms suvažiavimas vienbalsiai pareiškė padėką ir kviečia lietuvių visuomenę visomis išgalėmis remti toliau ALT darbus.

Suvažiavimas pasiuntė sveikinimus ir padėką JAV prezidentui J.F. Kennedy, valstybės sekretoriui Dean Rusk.

Suvažiavimą asmeniškai sveikino: savo ir Lietuvos atstovo vardu, Lietuvos Generalinis konsulas Chicagoje dr. P. Daužvardis, VLIK vardu advokatas dr. K. Šidlauskas, LB centro valdybos vardu J. Jasaitis, Lietuvių Fondo — T. Blinstrubas.

Raštu sveikino Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas, BALF pirmininkas prel. J. Končius, vyskupas V. Brizgys ir LB JAV Tarybos pirmininkas St. Barzdukas.

Suvažiavimas išrinko sekantiem metams šios sudėties ALT valdybą: inž. E. Bartkus, T. Blinstrubas, P. Dargis, dr. K. Drangelis, dr. P. Grigaitis, dr. T. Remeikis, A. Rudis, dr. V. Šimaitis, L. Šimutis, J. Talalas ir M. Vaidyla. Iždo globėjais— adv. St. Bredes, jr., V.T. Kvetkas, dr. B. Nemickas ir B. Pivaronienė.

ALT Biuras.

MIAMI BEACH, FLORIDA, šių metų rugsėjo 6-12 dienomis įvykusi 45-ji metinė Amerikos legiono Konvencija priimtose rezoliucijose griežčiausia pasisakė prieš Castro komunistinį režimą Kuboje, raginant pavartot atitinkamas priemones jį nuversti.

NAUJA PAVERGTŲJŲ SEIMO VADOVYBĖ

Tą pat rugsėjo 17 d., kai Jungtinės Tautos pradėjo savo 18-ją sesiją, Pavergtųjų Seimas, antroj gatvės pusėj priešais JT rūmus, iškėlęs savo 9 narių-valstybių vėliavas iki pusės stiebo, Carnegie Endowment rūmuose pradėjo savo 10-ją sesiją.

Dešimtosios Pavergtųjų Seimo sesijos pirmininku išrinktas estas A. Kutt, vicepirmininku — vengras F. Nagy, gen. sekretorium perrinktas rumunas B. Coste, vicesekretorium — vengras E. Gaspar. Lietuvos delegacijos pirmininku yra V. Sidzikauskas. Iš lietuvių Seimo pilnatyje kalbėjo dr. A. Trimakas, M. Brakas ir H. Blazas.

Kor.

BALFO RĖMĖJŲ DĖMESIUI

Balfo įstatai, nei JAV valdžios įstaigos, kur Balfas registruotas, niekada nedraudė šelpti JAV gyvenančius lietuvius, Valdžios sferose net teiraujamasi, kiek Balfas šelpia vietinius tautiečius.

Balfas vietinių lietuvių šalpai yra išleidęs daug tūkstančių dolerių. Aukos per Balfą ne tik asmenims, bet ir liet. institucijoms yra atleidžiamos nuo taksų.

Taupydamas lėšas lietuvių, ypač tremtinių šalpai užsieniuose, Balfas stengėsi vietinę šalpą rekomenduoti pajėgesnėms vietos amerikiečių labdaros institucijoms. Tačiau atsirado gyvas reikalas atkreipti didesnį dėmesį ir į lietuvių šalpą JAV.

Vietinės šalpos darbo procedūros suprastinimui Balfo direktoriatas š.m. balandžio 20 d. nutarė, jog vietos Balfo skyriai nusprendžia vietinės šalpos reikalingumą iki 50 dolerių. Didesnėm sumom prašymai siunčiami su skyrių rekomendacija centrui. Kiekvienu atveju pinigai išmokami iš Balfo centro, nes to reikalauja Public Accountant ir Balfo įstatai (visos aukos siunčiamos į centrą ir visi išmokėjimai daromi tik iš centro).

Prašau Balfo skyrių valdybas atkreipti didesnį dėmesį į vietos lietuvių šalpą.

Visus geros valios lietuvius nuoširdžiai prašau pasidarbuoti sutelkimui lėšų ne tik vietos lietuviams, reikalingiems pagalbos, bet ir tūkstančiams brolių ir seserų užsienyje, kurie užpildo Balfo centrą maldavimais.

Prel. Dr. J.B. Končius
Pirmininkas

PRELATAS JONAS F. BALTUSEVIČIUS-BOLL 30 METŲ KLEBONO PAREIGOSE

Šv. Mykolo parapija Scranton Pa., š.m. rugsėjo 15 d. turėjo ypatingą šventę. Tą dieną vietos parapijiečiai pagerbė savo gerbiamą ir mylimą ilgametį kleboną, prel. J. F. Baltusevičių-Boll, suruošdami jo kunigystės ir toje pačioje parapijoje klebonavimo 30-ties metų sukaktuvių iškilmes.

Tą iškilmingąją dieną prel. J.F. Baltusevičius 10:30 val. ryto atnašavo padėkos Šv. Mišias ir gausingai į pamaldas susirinkusiems parapiečiams pasakė gražų ir įspūdingą pamokslą.

Sukaktuvinis banketas

Vakare 6:30 val. parapijos svetainėje prelato garbei parapiejiečiai suruošė banketą su skaniais valgiais, prakalbomis ir įdomia programa. Pagal banketo ruošėjų norą, iškilmingoje vakarienėje dalyvavo beveik vien tik Šv. Mykolo parapijos žmonės, todėl visos iškilmės atrodė šeimyniško pobūdžio.

Prieš pradėsiant valgyti vakarienę malda sukalbėjo kun. B.S. Danis (Zdanavičius), Šv. Marijos Vilos Elmhurst, Pa., kapelionas, gi užbaigus vakarienę padėkos maldą sukalbėjo pats dienos solenizantas prel. J.F. Baltusevičius (Boll).

Vakarienės metu atlikti toast master pareigas rengėjų komiteto pirmininkas G.F. Sadauskas pakvietė B. Rakauską.

Iškilmėms pritaikytas kalbas pasakė kun. B.S. Danis (Zdanavičius) ir kun. J.K. Miliauskas, Šv. Trejybės parapijos klebonas, Wilkes-Barre, Pa. Pirmasis kalbėtojas suglaustai padarė prelato atliktų didelių darbų apžvalgą jo 30-ties metų veiklos laikotarpyje, ypatingai pabrėždamas jėgų šaltinį, kuris gali būti aptariamas Šv. Povilo žodžiais: "Visa galiu Tame, Kuris mane stiprina!" Be to, kalbėtojas paminėjo prelato 1958 m. atšvęstą sidabrinį jubiliejų ir 1959 m. įvykusį jo paaukštinimą, suteikiant jam Right Reverend Monsignor titulą. Antrasis vakaro kalbėtojas d.g. kun. J.K. Miliauskas atkreipė dėmesį į prelato talentą vykusiai administruoti parapiją. Jis cituodamas anglišką tekstą, akcentavo ypatingai žodžius, taikomus kiekvienam kunigui: "He is a man standing at an altar, clothed in holy clothes, who while being aware of his own nothingness speaks to God for us and to us for God". Vakarienės metu taipgi buvo ir meniškoji dalis: A.M. Pateliūnaitė artistiškai sudainavo porą gražių dainų ir visų nusistebėjimui pirmą kartą vykusiai scenoje pasirodė Mr. Mrs. Moran apie 9 metų sūnus James, kuris tikrai gražiai sudainavo irgi porą linksmų dainelių, jo mamytei pianinu akompanuojant.

Prelatui sukaktuvines dovanas įteikė: Mr. G.F. Sadauskas ir Mrs. B. Bavedas.

Už visas kalbas, linkėjimus, dovanas ir suruoštas iškilmes prelatas visiems nuoširdžiai padėkojo ir sykiu pareiškė pasitenkinimą vakarienės jaukia ir šeimyniška nuotaika, taipgi pasidžiaugė, kad Dievas jam leidžia tarp savo parapijiečių taip ilgai ir sekmingai darbuotis.

Prelato garbei skirtas sukaktuvių iškilmes organizavo ir sekmingai pravedė tuo tikslu iš parapijos žmonių sudarytas 26 asmenų komitetas, kuriam vadovavo G.F. Sadauskas. To paties komiteto rūpesčiu išleistas gražus paminklinis leidinėlis su prelato paveikslu, iškilmių programa, prelato biografija, jo darbų apžvalga ir daugeliu pavardžių tų žmonių, kurie prisidėjo, kad šios 30-ties metų sukaktuvės būtų kuo įspūdingiausios.

Sukaktuvininko veikla

Skaitydami solenizanto biografiją, sužinome, kad jis gimė kovo 20 d., 1907 m. Luzerne, Pa. Mokėsi Šv. Bonaventuro kolegijoje ir Katalikų universitete Washington, D.C., gaudamas B.A. IR M.A. laipsnius. Kunigu įšvęstas 1933 m. Vėliau Washington, D.C., studijavo architektūrą ir baigus tas studijas, buvo vyskupo W.J. Hafey pakviestas Scrantono vyskupijoje eiti statybos komisijos sekretoriaus ir patarėjo pareigas, kuriose prelatas tebėra ir iki šios dienos; be to, nuo 1944 m. yra LRKSA Dvasios Vadas.

Bendrai tariant, prelatas yra didelis visuomenės veikėjas ir apie jį galima pasakyti, kad jis visada, visur yra visiems viskuo. Savo veikloje pasižymi tikra išmintimi ir dideliu taktu. Nuo 1944 m. prelatas yra Nukryžiuotojo Jėzaus vienuolių vedamos Šv. Marijos Vilos direktorius. Savo pasiaukavimo dėka, prelatas seniau surinko įvairiose parapijose 40,000 dolerių, todėl minėtos seselės galėjo įsigyti savo motinišką namą Brockton, Mass. Apie pora metų atgal prelato rūpesčio dėka, iš Amerikos valdžios pagal Hill-Burton Federal tvarką buvo gauta 319,000 ir tada buvo pradėtas ir pastatytas dabartinis Nursing Home Elmhurst, Pa., kuris priklauso Nukryžiuotojo Jėzaus Seselėms. Kadangi visas pastatas kainuoja 1.2 milijono, prelato rūpesčiu jau seniau buvo taupomos seselių lėšos, rengiant kasmet piknikus ir iš jų gaunant kasmet apie 10,000 dol.; be to, Nursing Home statybos metu buvo suruošta ypatinga geradarių vakarienė, davusi 25,000 dol. Trūkstamas statybai lėšas surasti, prelatas yra kreipęsis į bankus dėliai paskolos. Dėliai ypatingo atsidėjimo Nukryžiuotojo Jėzaus Seselių pagelbai dabartinis Scrantono vyskupas J. D. Hannan prelatą yra pavadinęs "Mr. St. Mary's Villa".

Kalbant apie jo kaip parapijos klebono veiklą, tenka pažymėti, kad jam pripažįstamas didelis nuopelnas, kad atgaivino benykstančią Šv. Mykolo parapiją Scrantone. Jo dėka parapijoje pastatyta graži moderniško gotiko stiliaus bažnyčia su marmuro altoriais viduje. Sena, sukiužusi klebonija buvo pakelta toliau, žymiai pertaisyta, padidinta naujais 4iais kambariais ir iš lauko apmūryta plytomis. 1948 m. prelatas prieš bažnyčią nupirko namą, kurį pritaikydamas vienuolynui pavedė gyventi parapijoje vaikučius mokinančiom Nukryžiuotojo Jėzaus seselėms. 1956 m. veiklusis klebonas įsteigė parapijoje pavyzdingą 8-ių skyrių mokyklą, kurioje šalia anglų kalbos ir kitų mokslo dalykų mokoma vaikučiai ir lietuviškai. Mokyklai namas buvo nupirktas, kuris seniau skaitėsi Van Buren School. Jį kone pagrindinai pertaisius ir išleidus virš 50,000 dol., šiandien Šv. Mykolo parapija turi tikrai gražią ir pavyzdingą mokyklą.

Dėliai prel. J.F. Baltusevičiaus (Boll) kilnaus būdo, ypatingo darbštumo, išminties ir tikro atsidavimo kunigo pašaukimui, jo 30-ties metų kunigystės ir klebonavimo proga visi jo parapijiečiai ir gausingi jo draugai nuoširdžiausiai linki ilgiausius ir laimingiausius metus darbuotis ir aukotis Dievo garbei, lietuvių tautos ir Amerikos gerovei.

PRIE GARBĖS STALO, žiūrint iš kairės dešinėn, sėdi: solenizantas prel. Jonas F. Baltusevičius; kalbėtojai kun. J. K. Miliauskas ir kun. B.ronis S. Danis-Zdanavičius; stovi: Joseph Stine — banketo rengimo komiteto sekretorius; Eleonora Pocienė — išdininkė; Bernardas Rakauskas — programos vedėjas; Jurgis F. Sadauskas — komiteto pirmininkas, ir Mrs. Edward Coury — vicepirmininkė.

Šventasis Tėvas laimina Sibiro lietuvaites

Prel. V. Mincevičius įteikė šv. Tėvui Pauliui VI Sibiro lietuvaičių maldaknygę itališkai.

Šiomis dienomis prel. V. Mincevičius gavo iš J.E. kardinolo A.G. Cicogniani gražų laišką, kuriame tarp ko kito rašoma:

"Šv.. Tėvas teikėsi perskaityti šios ypatingos knygelės puslapius su jaudinančiu pasigerėjimu, gyvai pasidžiaugdamas pavykusia iniciatyva (Antrosios itališkos laidos pasirodymą).

Širdingai dėkodamas už pagarbią dovaną Jo Šventenybė laimina keturias lietuvaites už šią jų gilaus pamaldumo gėlę, nusipelniusį vertėją (prel. V. Mincevičių) ir visus, kurie pasinaudos šiuo kūrinėliu, melsdamas visiems gausių Viešpaties malonių."

Kun. L. Jankus

50 MILIONŲ BENAMIŲ PASAULY

(E) Pagal Oslo mieste Norvegijoje įvykusio pabėgėlių reikalams tirti draugijos suvažiavimo paskelbtus duomenis, šiuo metu savo tėviškės apleidusių, benamių skaičius bus pasiekęs daugiau kaip 50 mil. žmonių. Iš jų apie 31 milionas turėjo savo kraštus apleisti ryšium su antruoju pas. karu ir 19 mil. įsikūrus suvereniniams kraštams Azijoje ir Afrikoje. Visi benamiai turėję turto nuostolių apie 60 0 miliardus DM (apie 150 bilionų JAV dol.).

Vokiečių pabėgėlių tarpe — 13.5 mil. turėjusių pasitraukti iš buv. vokiečių sričių ir 2 mil. pabėgėlių iš Rytų Vokietijos neteko turto už 350 miliardų DM (daugiau kaip 87 bil. JAV dol.).

DU KELIU

I. Tik "good time" ir "good time"

Aš žiogelis smuikininkas,
Dykaduonis giesmininkas,
Sau dainuoju visada
Ir nedirbu niekada.

Po žolynus šokinėju,
Ant lapelių tupinėju.
Kai pabosta man giedot,
Tąsyk sau einu miegot.

Atsibudęs tuoj pietauju
Ir čirškėti nepaliauju.
Bet va šalčiai jau arti,
Ai ai ai — dalis karti.

Visą vasarą giedojau,
Dykinėjau ir miegojau,
Alkio, šalčio nemačiau,
Nei namelių nestačiau.

Žmonės mano gentį peikia,
Prieš ją nuomonę nuteikia.
Būk "good time" terūpi jai,
Ateitis nerūp visai.

Didis čia nesupratimas,
Paslapties nesuvokimas.
Esam Dievo kūriniai,
Prigimties mes kaliniai.

II. Tik darbas ir darbas

Aš skruzdytė darbininkė,
Šio namelio šeimininkė.
Sesės mano daro talką,
Visos dirbą, nešą velka.

Kartais mes toli keliaujam,
Sau žolelių pašienaujam.
Penkios šešios mes sukimbam,
Velkam, nešam, net sudrimbam,

Sunkiai dirbam, tad ir turim,
Maisto nešam, ūkį kuriam.
Todėl niekad nebadaujam,
Maisto žiemai prisikraujam.

Mes darbingos ištvermingos,
Nors ir mažulytės,
Nei žvėreliai, nei šuneliai,
O tik skruzdėlytės.

Esam mes žmonių pagirtos,
Iš kitų vabzdžių išskirtos.
Pagyrimais mus garsina,
Dėdam tai mes savo širdysna.

Taip patvarkė Sutvėrėjas,
Šio pasaulio Įkūrėjas,
Kad mes turim vis triūsėti,
Kartais nuovargį kentėti.

Šventas Raštas juk mus mini,
Tai tikrai garbė mums didi.
Esam pavyzdžiu žmonijai,
Idealu jos ainijai.

Pamoka

Iš žiogelio ir skruzdėlės
Žmonės gal pasimokyti,
Pagalvojus, padūmojus
Gal abu mus patvarkyti.

Mūs darbštumas ir uolumas
Tegu būna kaip skruzdelės
O linksmumas ir smagumas
Tegu estie kaip žiogelio.

Žaibas

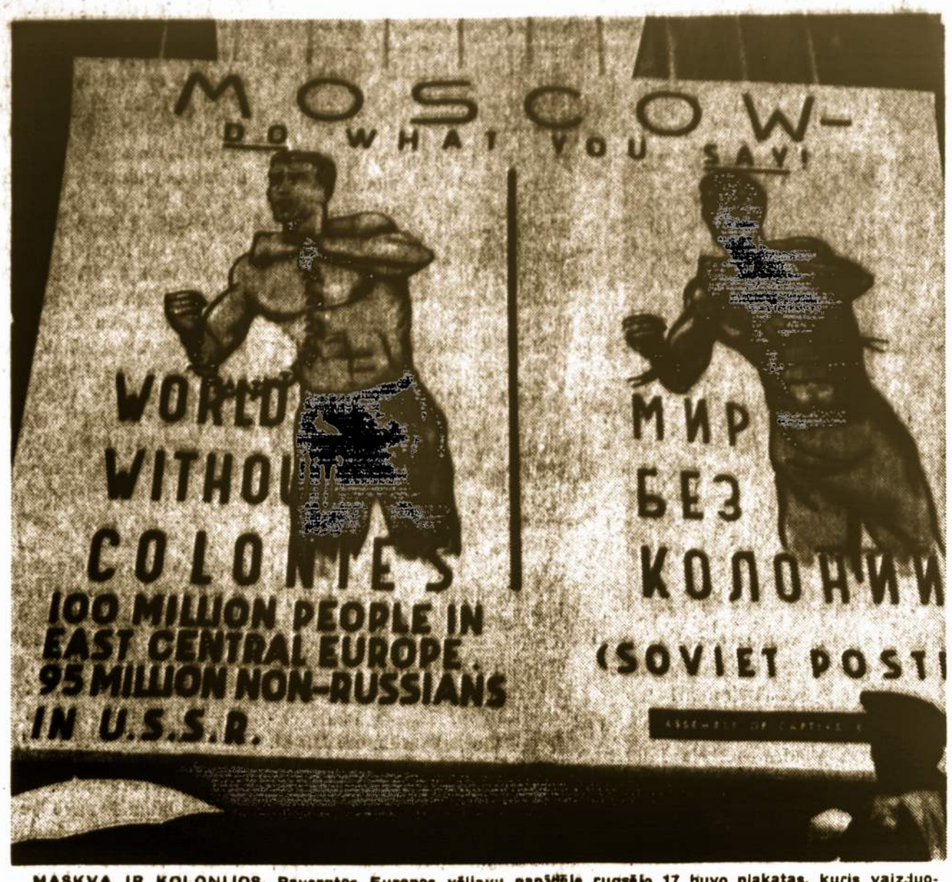

MASKVA IR KOLONIJOS. Pavergtos Europos vėliavų papėdėje rugsėjo 17 buvo plakatas, kuris vaizduoja, kaip Sovietai kalba apie kolonijų panaikinimą (dešinėje) ir kaip jie daro (kairėje).

LIETUVOS JAUNIMO TARPE ĮSIGALI MIESČIONIŠKUMAS

Pokalbiai: "Ar jau matei Trijų Muškietininkų filmą?" — Komunistai niršta dėl vakarietiškų papročių pomėgio, suknelių siuvimo iš JAV medžiagų

Vakarų papročiai laikosi Lietuvoje ir čia pavojus grėsiąs ypač jaunimui-miesčioniškumas esąs lietuviško gyvenimo gėda — tokiomis mintimis gyvena šių dienų partija ir nenuostabu, kad spaudoje ar per radiją dažnėja įspėjimai. Vieną tokių liepos 25 d. per Vilniaus radiją paskelbė Kauno politechnikos instituto doc. A. Novodvorskis. Jis teigia, kad komunizmas reikalaująs atsisakyti asmeniškų interesų, tačiau dažnai pastebimi reiškiniai byloja apie ką kitą — **lietuviškoje visuomenėje vis jaučiamas "buržuazinės visuomenės raugas"**, joje pastebima išviršinio puošnumo, egoizmo, miesčioniškumo.

Taip, tas miesčioniškumas jau virtęs komunistų baubu ir jie jį supranta plačiai bei suplaka su gyventojų prisirišimu prie senųjų tradicijų laisvės ar nuosavybės srityje. Dabar Novodvorskis (ar partija jo lūpomis) štai ką aiškina: miesčioniškumas pažeidžia sąmonę tų žmonių, kurie dar nėra atsisakę praeities atgyvenų, kurių mąstymas tebėra sukaustytas savininkiškumo pančiais.. Metami kaltinimai Lietuvos jaunimo daliai, kuri esą nebesvajoja kurti komunizmo epochos, bet galvojanti "kaip pasistatyti namus, tą pasakų pilaitę, įsigyti 'Volgos' automobilį, kaip išrinktoji žavėsis nylono kojinėmis, šilkiniais baltiniais . . .". Pripažįstama: tokių žmonių Lietuvoje pasitaiko daug.

Toliau aiškinama, kad miesčioniškumas, jo skonis pasireiškiąs "abejotinos vertės madinguose reiškiniuose". Bevažiuojant Lietuvoje galima užgirsti pasikalbėjimus: "Ar jau matei Tris?" Pasirodo, labai madingu virtęs prancūzų, taigi Vakarų gamybos filmas "Trys muškietininkai". Jis Lietuvoje, ypač Vilniaus kinuose rodytas su dideliu pasisekimu.

Kai kurios miesčioniškos naujovės, pasirodo, pavergtos Lietuvos jaunimo tarpe gali prigyti, kitos — neprigyja. Taigi, neprigijo barzduočiai jaunuoliai, kurie pamėgdžioję ir imitavę kubiečius. Užtat jaunuoliai, užsienio filmuose ar žurnaluose pamatę jaunuolius su storais megstiniais, su jais ir vaikšto karštomis vasaros dienomis. Taigi, teigiama, čia jau mada, o jaunuoliai, matyt, linkę mėgdžioti vakarietiškus, bet ne komunistinius papročius.

Komunistus erzina dar ir miesčioniškas skonis drabužiuose. Jiems net juokinga, Novodvorskio žodžiais, "kokio laipsnio pasiekia **vergiškas kopijavimas visokiausių madų**, kurias padiktuoja vakarietiškų madų žurnalų leidėjai". Lietuvoje dabar teigiama — užsienietiška, taigi — gražu. Tai esanti.. šių laikų miesčionių filosofija. Pagaliau dar viena, komunistų akyse, miesčioniška blogybė — iš Amerikos prisiunčiamos medžiagos. Girdi, koktu darosi kai pasigirsta pasikalbėjimai: "Ar matei, kokia suknią pasisiuvo Vilnienė? Ogi iš naujausios amerikoniškos medžiagos".

Dabar šaukiama į kovą visus ideologinio fronto darbuotojus — kovokite su miesčioniškumu. Jis esąs apkrėtęs lietuvišką jaunimą, nors, guodžiamasi, be kubiečių barzdų, jų tarpe neprigijusios ir palaidinukės su išdažytais kovbojais, palmėmis ar bezdžionėmis. **Elta**

Bažnyčios padėtis Lenkijoje

Rugpiūčio 15d. šventės proga Čenstochavoje, Lenkijoje susirinkus 100,000 lenkų maldininkų kardinolas Višinskis atkreipė dėmesį į režiminės valdžios vykdomą bažnyčios teisių varžymą ir sunkumus susietus su religijos dėstymu seminarijose ir bažnyčiose. Kardinolas tikintiesiems sušukęs: "Jei mus paliks ir su vieninteliais marškiniais, mes nenustosime mylėję Dievą!" — Lenkijos kardinolas dar nusiskundė, kad atostogas leidžiantiems vaikams sekmadieniais draudžiama lankyti bažnyčias.

Maskvos propaganda emigrantų tarpe.

Pagal Maskvos radijo pranešimą, sovietų vyriausybė įsteigė naują organizaciją — "Komitetą kultūriniams ryšiams su tautiečiais užsienyje palaikyti". Jo tikslas palaikyti kontaktą su užsienyje gyvenančiais, iš dabartinės Sovietų Sąjungos ribų kilusiais emigrantais. Pagal spaudos agentūrų pranešimus, komitetas ateisiąs į pagalbą tiems, kurie "yra patekę į antisovietinės propagandos įtaką ar tinklą"... Sovietai nurodė, kad minėtas komitetas sudarytas laiškais kreipusis ne tik rusams, bet ir ukrainiečiams, baltarusiams, latviams, estams, lietuviams ir armėnams. Esą, jie visi pageidauja artimesnių ryšių su tėvynėmis (Atrodo, kad Rytų Berlyne buvęs vad. gen. Michailovo — vėliau gen. Višnevskio komitetas, "Tėvynės Balse" pasivadinęs "Kultūrinių ryšių su užsienio lietuviais komitetu" dabar turės įsigyti kitokią iškalbą.) E.

Nauji leidiniai

(Atsiųsta paminėti)

"A Survey of Developments in Captive Lithuania in 1962" By Vytautas Vaitiekūnas. Published by the Committee for Free Lithuania, 29 W. 57th St.; New York 19, N. Y.

Maskva ir jos pakitėję santykiai su emigrantais

Ryšium su spaudoje pasirodžiusiomis žiniomis dėl naujos Maskvos taktikos "bendradarbiaujant" su užsienio emigrantais, WEHR biuletenis (33 nr.) pabrėžė, kad bus siekiama emigrantus "minkštinti". Numatoma ieškoti naujų kelių, nors nebūsią atsisakoma ir teroro priemonių (pvz. prisiminus Banderos nužudymą). Dabar būsiančios steigiamos **naujos emigrantų organizacijos** ir jos pirmoje eilėje rūpinsis kultūriniais klausimais. Būsią daugiau parengimų su satelitinių kraštų menininkais, be to, būsiančios palengvintos emigrantų kelionės į jų kilmės kraštus. Emigrantų organizacijų tarpe bus siekiama atsargiai sukurti komunistinius padalinius. Komunistai čia nurodo į sėkmingą veiklą Anglijoje ir ypač į "Pasaulinę vengrų sąjungą". Net ir užsienio sovietinės atstovybės būsiančios įpareigotos, žinoma, kiek galima slaptai, skatinti naujų emigrantinių organizacijų steigimų. **E.**

JAKARTA, INDONEZIJA. Rugsėjo 18-tą, sufanatizuotos gaujos, protestuodamos prieš Malazijos — keturių Azijos valstybėlių federaciją — sudegino britų ambasadą ir suteroризavo jos personalą. Indonezija ir Filipinai yra priešingi federacijos sudarymui į kurią įeina Malaizijai, Singapor, Sarawak ir šiaurės Borneo — buvusios britų kolonijos.

MALDAKNYGĖ —

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas

Išleido Tėvai Pranciškonai. 640 pusl. Kaina 4 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokiomis progomis.

Užsisankant kreipkities:

GARSAS

P. O. Box 32 (71 - 73 So. Washington Street) Wilkes - Barre, Pa.

Žurnalistas-rašytojas

VLADAS MINGĖLA

Rašo JURGIS JUODIS

VLADAS MINGĖLA
jo 40 metų plunksnos darbo sukaktį minint

LRKSA Švietimo komisijos narys Vladas Mingėla 1963 m. sulaukė 40 metų laikraštininko darbo sukakties: vadinasi, tiek metų jis uoliai krovė į lietuvių kultūros lobyną savo kūrinius.

Noriu pažvelgti į praeitį, į tuos laikus, kada 17 metų jaunuolis Vladas buvo įstojęs tarnauti į Geležinkelių valdybos Miškų eksploatacijos skyrių dešimtininku, o vėliau — darbo užveizdėju. Nors ir prieš tai gabi Vlado plunksna jau reiškėsi gimnazijos laikraštėliuose bei literatūrinėse temose, o ypač korespondencijose, kurias noriai spausdino įvairūs laikraščiai. Tarnaudamas Kuršėnų rajone ir prižiūrint miškų kirtimo darbus Žilių ir Vaizbučių srityse, vieną kartą Vladui šovė graži mintis aprašyti vieną tikrą nelaimingą atsitikimą įvykusį jo priežiūroje kertamame miške; tuomet žuvo vieno medkirčio mažametis sūnus, kai ant jo užkrito pakirstas medis. Taigi pirmąjį Vlado pasakojimą 1923 m. išspausdino katalikiškos minties dienraštis Rytas vardu "Medžio verksmas". Manding, nuo to meto jau praėjo 40 metų! Taigi, šiemet Vladas mini savo plunksnos darbo lygiai 40 metų gražią ir garbingą sukaktį. Ir per tą ilgoką gyvenimo laikotarpį Vladas vienodu ryžtu, vienodu uolumu ir meile plunksnos kūryboje reiškėsi įvairiuose laikraščiuose bei žurnaluose laisvoje Lietuvoje. Jis niekad nejieškojo garbės, kokio įvertinimo, kokio nors ar kieno nors dėkingumo ar pripažinimo. Ne! Jis kūrė ir kūrė vien tik iš meilės ir pašaukimo. Ir šiandien jo darbo ir pasišventimo rezultatai gražūs ir ne gėda našiai ir pavyzdingai praleisto gyvenimo: ne sau, bet tautos kultūros ugdymui, tautos vardo kėlimui.

Vladas Mingėla gimė 1905 m spalių mėn. 19 d. Ukrainoje, Černigovo gub., Snovsko m. Jo tėvas Stasys gimė Padubysio valsč. Pakapės parapijoj, Peldžių kaime; motina Anelė Bugailaitė (Lesčiauskaitė Danusevičiūtė) Mingėlienė gimė Kuršėnų valsč., Saurimaičių kaime. Abu tėvai žemaičiai. Kadangi Vlado tėvas negalėjo gauti tarnybos Lietuvoje, todėl jam pasiūlytą tarnybą prie geležinkelio (Libavo Romenskaja šeleznaja doroga) Ukrainoj, Snovko m. jis pasėmė ir, vedęs, išvažiavo iš Lietuvos 1903 m.

Visą kūdikystę ir vaikystę Vladas praleido Ukrainoj: mokėsi rusų geležinkelininkų pradžios mokyklo rusiškai.

1912 m. Vlado tėvai galėjo persikelti Lietuvon, prie to pačio Liepojaus-Romnų geležinkelio tarnyboje. Grįžę Mingėlai apsigyveno Radviliškio m. Čia Vladas pradėjo lankyti rusų pradžios mokyklą. Tėvai pirko namus ir kurį laiką laimingai gyveno savame krašte, savojoje tėvynėje. Tačiau kilus 1914 m. I pas. karui, jau pirmais metais sumušta rusų kariuomenė traukėsi iš Rytprūsių Rusijos gilumon. Taigi ir Vlado pirmoji tremtis prasidėjo 1915 m. pradžioj. Vėl apsigyventa Ukrainoj, Černigovo gub. — tame pačiame Snovsko m.: tėvas tarnavo Minske vienas, nes nebuvo galima buto gauti. 1917 m. Vlado tėvas Stasys suserga ir miršta nuo greitosios džiovos ir palaidojamas Snovske. 1917 m. spalių mėn. kilusi revoliucija atnešė kartu ir didelį vargą, netikrumą, skurdą ir badą visai Mingėlų šeimai. Motina našlė su keturiais vaikais: dviem sūnum ir dviem dukrom veržėsi atgal Lietuvon. Motinos ryžtingi žygiai davė teigiamų vaisių; buvo duotas leidimas grįžti į Lietuvą. Kokiose baisiose sąlygose tas grįžimas vyko! Grįžtančiuosius bolševikai sukrovė kaip malkas į prekinius vagonus. Traukiniui pajudėjus, visi keliautojai buvo iškraustyti karantinui Baranovičiuose. Čia vargas ir ligos plito. Daug mirė. Čia Vladas išgirdo pirmąkart Vinco Kudirkos sukurtąjį Lietuvos himną. Grįžtantieji lietuviai tuose barakuose susiorganizuoja ir karts nuo karto padainuoja lietuviškų dainų. Vadovauja šių dainų mokančioji J. Tarbūnų šeima, kuri taip pat vyko į Radviliškį. Tarbūnai išmokė visus lietuvius gražiai giedoti Lietuvos himną. To Vladas ir šiandien neužmiršta. Po 3-jų mėnesių badO ir ligų, pagaliau našlė Mingėlienė su 4 vaikais sugrįžta dar vokiečių okupacijoje tebesančion Lietuvon į Radviliškio m.

1918 m. buvo sunkūs laikai. Nors vasario 16 Lietuvių Taryba buvo paskelbusi atstatant Lietuvą nepriklausoma valstybe, bet pati Lietuva buvo dar okupacijoje. Vyko Lietuvos išlaisvinimo kautynės. Į Lietuvą veržėsi rusų raudonoji armija ir nepriklausomos Lenkijos kariuomenė. Aplinkui siautėjo įvairios ligos, o labiausiai buvo išplitusi šiltinė. Miestų ir miestelių gyventojai badavo.

1919 m. Radvilišky buvo įsteigta progimnazija. Čia Vladas baigia 3 klases. Gyvenimas iki tragizmo pasunkėjo. Nebuvo drabužių ir maisto. Vladas gauna Radviliškio taikos teismo raštinėje raštininko tarnybėlę. Vienus metus čia pasidarbavęs, Vladas perėma į Geležinkelių Valdybos Miškų eksploataciją. Šioje įstaigoje tarnavo iki 1924 m.; jais metais dėl sumažinimo etatų Vladas atleidžiamas. Įstoja tarnauti Radviliškio miesto valdyboje raštininku. 1924 m. miršta motina. Paliekа našlaitėlis visi keturi šios šeimos vaikai: du broliai ir dvi seserys. Sujrsta Mingėlių šeima. Vladas sulaukęs 18 m. amžiaus suėžavi užsieniu, būtent Prancūzija: tuo laiku kaip tik iš Lietuvos vežė įvairiems darbams į šį kraštą jaunuolius bei jaunuoles. Taigi ir Vladas tvirtai pasiryžta "laimės" ieškoti svetur. Per Klaipėdos uostą 1924 m. vasarą, laivu California (pusiau keleivinis), išplaukia Prancūzijon. Jis išlipa La Havre uoste. Traukiniu, per Paryžių, pasiekia Metzo departamento— Audun le Tiche kasyklų sritį, prie pat Liuksemburgo sienos geležinės rūdos kasyklas. Ir čia Vladas apie metus laiko, gal kilometro gilumoje, tos "laimės" gauna paragauti. Darbas labiau negu sunkus, o ypač baltarankiui raštininkėliui. Gyvenimas — barakuose. Beveik visi darbininkai buvo suvežti iš daugelio Europos kraštų; daugiausia iš Italijos, Lenkijos, be to, Petliūros armijos likučiai, kurie pralaimėję Ukrainos išlaisvinimo kovą bolševikams, čia prieglobsti rado.

Vladas čia gavo progos pamatyti "užsienio" gyvenimo skurdą visoje nuogybėje. Gražus svajonių miražas apie užsienį dingo. Jis suprato, jog savame krašte netinginiams irgi galima prasimušti. Iš čia Vladas rašo reportažus, savo išgyvenimus, savo atsiminimus į "Šiaulietį" ir "Rytą". Jis troškta įtikinti jaunus žmones nedaryti tos klaidos, kurią jis pats padarė. Jis energingai kovojo savo gabia plunksna pašalinti iš lietuvių tarpo į svetimuosius kraštus keliavimo epidemiją. Jaunuoliai be rimto reikalo, nepažindami svetimųjų kraštų ekonominių ir kt. sunkumų, vis pasinešę tėvynę apleisti, ir bet kokiose sąlygose, svetur, laimę kurti. Jis įtikinėjo, jog tai klaida. Jis primygtinai bylojo iš savo patirties, jog: "ten kur mūsų nėra — veršiai midų geria, upės pieno teka, — bet kai patys ten nuvykstame, žiūrime, ne pienas upėse teka, o tik dumblinas vanduo; ne midų veršiai geria, bet tą patį vandenį siurbia."

Po metų gyvenimo Prancūzijos "gėryje" ir "grožyje", o tikrumoje dirbant geležies rūdžių kasyklų požemyje, pagaliau privertė Vladą vykti namo... kaip galima greičiau namo! Jis nutraukia darbo sutartį. Vyksta į Paryžių visus do kumentus palikęs kasyklų direkcijos spintose, nes pagal sutartį Vladas to laiko nebuvo atidirbęs. Lietuvos pasiuntinybėje, Villa Victo Hugo, kreipiasi į konsulą Kučinską ir prašo globos. Suranda ten patriotą studentą žurn. P. Radzevičių (su juo Vladas susirašinėjo iš Audun-le-Tiche), kuris daug padėjo: surado ir pasamdė viešbuty kambarį, padėjo pasirūpinti dokumentus, išvažiavimo vizą. Vėliau žurn. P. Radzevičius buvo vyr. "Ryto" redaktorium, o sovietinės okupacijos metu ištremtas į Sibirą ir šiuo metu nežinia ar jis tebėra gyvas?

Siame gyvenimo tarpsny Vlado daug pasimokyta iš gyvenimo ir iš įvairių tautų žmonių. Daug matė, daug girdėjo... ir po to, grįžęs Lietuvon, daug vargų išvargęs, pasimokęs pasikliauti tik savo protu ir valia, o varge užsigrūdinęs, Vladas pamilo savo žydinčią tėvynę. Gražu visur — jis sako, — bet niekur nėra gražiau ir kvapiau kaip mūsų šalelėje. Ne veltui Lietuvą taip kėlę į padanges mūsų poetai, kaip Maironis, Putinas, Brazdžionis ir kiti.

(Bus daugiau)

ĮSIGYKITE LRKSA ISTORIJĄ!

Kiekvienas sąmoningas lietuvis, kuriam rūpi susipažinti su mūsų pirmųjų ateivių vargais ir rūpesčiais, su pirmųjų draugijų, organizacijų ir parapijų steigimu, su mūsų Susivienijimo praeitim, darbais ir nuopelnais religinėje, fraternalinėje, tautinėje ir kultūrinėje srityse, turėtų įsigyti

dr. Antano Kučo parašytą

LIET. ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENIJIMO ISTORIJĄ

Kaina $3.00

Užsisakant kreipkitės į

P.O. Box 32 (31-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

ADVOKATŲ ATSAKOMYBĖ

Lietuviai Amerikoje jau baigia [illegible] ketvirtą gentkartę. Iš didelės vergijos ir sunkenybių, netoli šimtas metų laikotarpio, kuomet pirmieji lietuviai atvažiavo į JAV-bes. Jų daugumą buvo bemokstiai, kadangi rusų carinis režimas nedavė jiems progos lankyti mokyklų. Vienok, lietuvių tauta yra gabiausi.

Pirmieji lietuviai ateiviai jau yra miręs ir beveik užmiršti, bet jų vaikai ir anūkai stengėsi lankyti mokyklas ir daugelis pelėsi biznieriais, profesionalais ir lietuviškos kultūros pionieriais. Per tą ilgą laikotarpį JAV-se sąlygos yra pasikeitę, didelė pažanga padaryta ekonomiškai, politiškai, mokslišką ir kultūriškai. Šiandien mes turime naują kovą tarpe krikščionybės ir komunizmo. Tenka apgailestauti, kad lietuviški biznieriai ir profesionalai labai mažai prisideda prie šios kovos, bet praktiškai kalbant jų beveik negalima perdaug apkaltinti, kadangi šis politinis darbas nėra jų srityje.

Advokatų profesija prirengia kiekvieną advokatą prie politikos, ekonomijos ir prie valstybės tvarkymo. Šiandien mūsų šaly jau esama revoliucinės dvasios ir toji revovoliucinė inspiracija kiekvieną advokatą priverčia daugiau mąstyti.

Aš manau, kad būtų vienas iš svarbiausių klausimų šiandien, kad Amerikos lietuviai advokatai artimoje ateityje sušauktų konferenciją. Toje konferencijoje turėtų būti aptarta:

1. Apsijungimas lietuvių advokatų;

2. Dalyvavimas plačiau Amerikos politikoje;

3. Lietuvos išlaisvinimo klausimas;

4. Amerikos lietuvių visuomenės ateitis.

Amerikoje lietuvių kilmės žmonių skaičius didelis. Nors jie yra labai išsisklaidę, bet advokatų profesija turėtų susirūpinti, kad mūsų kilmės tautiečiai lietuviai įgautų politinį pripažinimą; pavyz., pagal mūsų skaičių lietuviams priklausytų ne vienas, bet keli kongresmanai ir atstovyje senatoriai. Amerikos lietuvių sąrašuose randame mokytų, gabių ir turtingų žmonių daugiau negu tarp kitų didesnių tautinių grupių.

Mano atsišaukimas neturi jokių savanaudiškų tikslų, bet vien tiktai siekia, kad mūsų jaunimas būtų geriau informuotas ir supažindintas su jų teisėmis bei galimybėmis, pagal JAV-bių konstituciją. Todėl aš lauksiu atsiliepimų spaudoje arba laiškais į šį mano atsišaukimą, nes aš asmeniškai matau didelę skriaudą ir išnaudojimą mūsų profesijos ir Amerikos lietuvių tautinių interesų.

Adv. Charles P. Kai
6322 So. Western Ave.,
Chicago 32, Illinois

PRANO V. ZUBRICKO ĮPĖDINIMAS

Šių metų rugpiūčio mėn. savo bute Brooklyne buvo rastas miręs Pranas Zubrickas, Amerikoje žinomas kaip Frank Vitold Zubriski. Kadangi artimųjų šeimos narių neturėjo, tai jo laidojimu rūpinosi miestas. Apmokėjus laidojimo išlaidas, stamboką sumą galėtų gauti įpėdiniai.

Turimomis žiniomis, vienas brolis gyvena Kanadoje, o kitas broms ir sesuo — okupuotoje Lietuvoje. Giminės arba apie juos žinantieji malonėkite atsiliepti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd St., New York, N.Y., 10024.

Bėga iš latvių kolchozų, ypač jaunimas, rašo atvirai komunistiniai Rygos laikraščiai, Nepatenkintieji skundžiasi sunkiomis gyvenimo ir darbo sąlygomis kolchozuose. Kas tik gali šalinasi darbo kolchozuose. Kolchozų žemės ūkis daug kur esąs netvarkingas, neproduktingas (Panašios aimanos nuolat kartojamos ir Lietuvoje—E.

Visko po trputį...

DETROIT, MICH. rugpiūčio 10 d. Dievo Apvaizdos bažnyčioje kun. M. Kundrotas sutuokė Bolį Wall - Valatkevičių su Ona Kasekavičiūte. Jaunavedžiai nuo pat jaunystės dienų darbuojasi prie katalikų organizacijų: abu priklauso prie LRK SA 171 kp. ir L. Vyčių 79 kp. Ona nuoširdžiai darbavosi Moterų Sąjungos 54 kp. valdyboje ir komisijose. Kaip čia augusiem ir baigusiem aukštesnę mokyklą yra garbė, kad remia lietuvių kilnius darbus. Laimingo gyvenimo ir Dievo palaimos!

Žurn. Vladas Mingėla ir žmona išvyko automobiliu į tolimą Arizoną. Phoenix mieste gyvena švogeris Sinkevičius ir kiti pažįstami. Jei galės aplankys ir kitas vietas. P. p. Mingėlams laimingos kelionės!

Petras ir Petronėlė Medoniai lankėsi Pittsburgh, Pa., pas brolį Vincą. Medoniai ilgai toje apylinkėje gyveno ir labai daug veikė su Vyčiais, LRKSA, Moterų Sąjungoje. Medoniam apsilankius Pittsburghe ir Homesteade, seni darbuotojai maloniai priėmė. Reikia pažymėti, kad Petras ilgus metus buvo 171 kp. pirmininku, o dabar Petronelė 171 kuopoje eina finansų sekretorės pareigas.

Vytautas P. Čižauskas, įžymus ateitininkas, katalikų spaudos bendradarbis, pasižadėjo 265 kp. sekretoriui ateiti į talką — paimt pusę kuopos narių mokesčiams rinkti ir dės pastangas naujų narių gauti. Čižauskų visa šeima priklauso prie 265 kp. Vėliau pateiksime daugiau žinių apie veiklią Čižauskų šeimą.

265 kp. sekretorius

Iš Vasario 16 Gimnazijos skautų veiklos:

Nuo 1963 m. liepos mėn. 24 d. iki 1963 m. rugpiūčio mėn. 16 d. Graikijoje Lietuvių Skautų Broliją pasaulinėje skautų stovykloje Maratono laukuose reprezentavo šie Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos moksleiviai: valt. A. Vitkus, vair. S. Gujėnas, vair. E. Maščinskas, pl. P. Vegneris ir sk. A. Starukas. Reprezentaciniam liet. skautų vienetui vadovavo šie buvusieji Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos abiturientai ir dabartiniai Heidelbergo universiteto studentai: kand. dr. chem. ps. V. Lėnėrtas ir stud. mat. v. sl. B. Čepulevičius. **PLBVKV Inf.**

NAMŲ PIRKIMAS AMERIKOJE

Naujų namų ir butų statymas JAV-ėse šiomis dienomis vis dar stovi labai aukštame laipsnyje: beveik pusantro milijono per metus. Šiame krašte esant apie 45 milijonams šeimų, tai reiškia naują namą ar butą kiekvieniems trims iš kiekvieno šimto šeimų per metus.

Beveik du trečdaliai iš visų naujų namų, pastatytų kasmet yra nuperkami privačių asmenų, likusieji yra išnuomojami. Dauguma perkančių namus yra tarp 25 ir 45 metų amžiaus. Naujavedžiai, augančios šeimos, kurioms reikia didesnių namų, ar žmonės, keičią vietą su savo naujais darbais iš vienos krašto vietos į kitą, yra tipiški namų pirkėjai. Kadangi senesni namai taip pat dažnai keičia savo savininkus, visa tai padaro namų pirkimą ir pardavimą didele ekonomine veikla krašte.

Dauguma namų šiandien kainuoja tarp 10,000 ir 30,000 dolerių. Mažai šeimų, žinoma, gali pakankamai sutaupyti prieš namų pirkimą, kad galėtų visą sumą iš karto sumokėti. To pasėkoje bankai ir kitos skolinimo institucijos išsivystė reikalingų pinigų skolinimui.

Tokios paskolos ant namų yra vadinamos "mortgages". Jeigu skolininkas negali grąžinti savo skolos pagal sutartį, skolintojas turi teisę perimti namą ir vėl parduoti, jį, kad atgautų savo pinigus. Tačiau tai pasitaiko retai. Faktinai, per kelis praėjusius metus tik vienas visų apdraustų paskolų procentas buvo nutrauktas.

Kadangi namų pirkimas yra toks platus išvystymas, federalinė valdžia įsikišo padėti abiems: skolininkams ir skolintojams. Ši pagalba yra valdžios garantija skolintojui, kad skola bus sumokėta, jeigu prireiks, net pačios valdžios. Dėl tokios garantijos bankai ir kiti skolininkai gali duoti paskolas su labai šiemom palūkanom ir ilgesniam laikui, negu jie galėtų duoti savo rizika.

To rezultate jauna šeima, norinti įsigyti namus, gali pasiskolinti ligi 90 proc. namo vertės ir gali grąžinti skolą lengvais mokėjimais per 10, 20 ar net 30 metų. Mokestis ant skolos yra 5 proc. metams ant dar neužmokėtos skolos skirtumo. Tuo būdu mokėjimai kas mėnesį beveik prilygsta nuomai, kurią šeima mokėtų, jeigu nuomuotų.

Yra maždaug 33 milijonai namų savininkų JAV-ėse. Daugumai jų padėjo federalinės valdžios skolos namams apdraudimo programa. Padaryti namų savininkystę lengvu dalyku buvo vienas iš tautos siekių nuo 1933 metų, kai buvo įkurta Federalinė Namų Administracija. Nuo to laiko pagelba buvo teikiama per garantuotas paskolas ne tik naujiems namams, bet ir tokiems specialiems dalykams, kaip namų gerinimui, ūkio namų modernimui ir dabar namams senesnio amžiaus piliečiams.

Federalinė valdžia, be to, suteikė dideles paskolas ir davė fondus didelio mąsto viešiem butų pastatų vystymams dideliuose miestuose. Šis platus valdžios interesas gyvenviečių išvystymui viešai ir privačiai finansuojamam, labai svarbi Amerikos ekonomijos dalis, kuri vystosi jau per eilę metų.

A.C.N.S. (American Council for Nationalities Service)

PASKIRSTĖ LIETUVIŲ DIENOS PELNĄ

49-tos Pennsylvanijos Lietuvių Dienos, įvykusios š.m. rugpiūčio 18 d., Lakewood parke, rengimo komitetas šiaip paskirstė pelną: Šv. Kazimiero seserims, Newtown, Pa., Šv. Pranciškaus seserims, Pittsburgh, Pa., ir Jėzaus Nukryžiuotojo serims, Eomhurst, Pa. —po 500 dolerių; Šiluvos koplyčios įrengimo fondui — 400 dolerių.

Lietuvių Dienos rengimui vadovavo Kunigų Vienybės provincija.

Kun. J. Neverauskas,
rengimo komiteto pirmin.

ABERDEEN, S. DAKOTA, Rugsėjo 14-tą šv. Luko ligoninėje 30 metų amžiaus Mrs. Andrew Fisher pagimdė penkis kūdikius — keturias mergaites ir vieną berniuką. Daktarai sako, kad kūdikiai sveiki, nors peranksti gimę. Tai pirmas kvintetas AJV-bių istorijoje. Fisheriai yra katalikai.

Juokeliai

Atsilikusi papūga

Partietis Smolenske uždūsęs įbėga į slaptos milicijos būstinę ir skundžiasi:

— Man šiandien iš namų pavogė papūgą.

— Ne čia pataikei. Mes vagių negaudome. Eik į kriminalinę miliciją.

— Aš ne dėl vagystės. Papūga yra dar atsilikusi nuo mūsų pažangos. Ji tebekartoja: "Valio Stalinas, mūsų tėvas ir mokytojas!" Draugai, tai yra papūgos nuomonė — ne mano...

Nenori susipažinti

Rašytojas Mark Twainas buvo pakviestas į pobūvį. Šeimininkas pasiūlė susipažinti su kitoje saliono pusėje stovėjusiu vyru.

— Aš nenoriu su juo susipažinti, — pareiškė Twainas.

— Kodėl? — nustebo šeimininkas.

— Dėlto, kad susipažinęs, žinau, pamilsiu jį, pradėsime draugauti, o aš su juo draugu būti nenoriu.

WORCESTER, MASS. rugsėjo 15 pagerbtas prel. K. Vasys (v.). Kairėj adv. Antanas Milleris, vysk. Bernard J. Flanagan, dešinėje vysk. Vincentas Brizgys. Nuotr. E. Maliaus.

MINERS MILLS, PA., ŠV. PRANCIŠKAUS PARAPIJA MINĖJO AUKSINĘ SUKAKTĮ

KUN. ANT. G. EŽERSKIS

Sekmadienį, spalių 6tą, Miners Mills Šv. Pranciškaus parapija iškilmingai paminėjo savo auksinę sukaktį ir 34 metų kunigo Antano G. Ežerskio klebonavimo sukaktį.

Sukakčių minėjimas pradėtas 10 val. ryto iškilmingomis padėkos mišiomis, kurias atlaikė JE. vyskupas Henry T. Klonowski, Scrantų vyskupo padėjėjas. Kun. A.G. Ežerskis buvo vyskupo kunigu asistentu; diakonu buvo kun. Viktoras A. Šimkonis; kun. A.J. Sinkevičius — subdiakonu. Ceremonijų vedėjais buvo kun. V. F. Žemaitis ir kun. J.C. Masakowski. Sukaktims pritaikintą pamokslą lietuviškai pasakė buvęs šios parapijos klebonas, dabartinis Kingstono Šv. Marijos parapijos klebonas kun. V. J. Nanorta; angliškai pamokslą pasakė King's kolegijos tikybinių reikalų viršininkas Rev. Lawrence P. Sullivan; parapijos altoriaus patarnautojai atliko jiems priskirtas akolitų, thuriferių ir k. pareigas.

Per Mišias giedojo Jėzaus Nukryžiuotojo ordino seselės M. Celestinos vadovaujamas ir gerai išlavintas parapijos choras.

Garbės sargybą sudarė Šv. Vardo Draugijos nariai, o specialią garbės sargybą — Kolumbo Vyčių Wilkes Barre tarybos 4-jo laipsnio nariai.

Bažnyčia buvo perpildyta parapijiečiais ir svečiais.

SUKAKTUVINIS BANKETAS

5-tą valandą vakaro didžiulėje Host Motel Dorian auditorijoj prasidėjo sukaktuvinis banketas. Išrodė, kad čia susirinko visos parapijietės — parapijiečiai — virš 500 dalyvių. Beje, matėsi apščiai viešnių ir svečių iš artimų ir tolimesnių vietovių.

Programa pradėta Amerikos himnu, kurį sugiedojo visa publika, ir kun. Roberto N. Šilalės sukalbėta invokacija.

Po vakarienės, sukakčių minėjimo rengimo komiteto pirmininkas Benediktas J. Aleksis pasveikino banketo dalyvius, o komiteto vicepirmininkas Walter J. Naujalis pristatė Marywood kolegijos kapelioną ir profesorių kun. Vincą Pakutką, S.T.B., programos vedėju.

Pritaikintas kalbas pasakė Wilkes-Barre miesto majoras, Hon. Frank P. Slattery, kurs pasveikinęs įteikė klebonui kun. A.G. Ežerskiui "miesto raktus", JAV kongresmonas Daniel J. Flood; "Garso" redaktorius Matas Zujus; teisėjas Edward W. Lopatto; LRKSA viceprezidentas advokatas Th. E. Mack; Scrantų diecezijos kancleris ir vyskupo Jerome D. Hannan, D.D., sekretorius Rt. Rev. Msgr. J.A. Madden. Kaip programos vedėjas kun. prof. V. Pakutka savo gyvose kitų programos dalyvių introdukcijose ir pastabose, taip visi kalbėtojai pripažino nepaprastai sekmingą solenizanto kun. A.G. Ežerskio vadovavimą, o parapijiečių nuoširdžią kooperaciją ir paramą. Tik pasidėkojant tokiai kombinacijai, palyginamai parapijiečių skaičiumi nedidžiausia Šv. Pranciškaus parapija yra atsiekusi pavyzdingos pažangos dvasinėje ir kitose srityse. Linkėta klebonui ir parapijiečiams geriausių sėkmių ateityje.

Parapijos choras, vadovaujant muzikei akompanistei Onai Mras, šaunai sudainavo "Šlama šilko vėjas", "Jaunimo giesmė" ir "You will remember Vienna", Romberg.

Klebonas kun. A.G. Ežerskis nuoširdžiai padėkojo visiems prisidėjusiems prie parapijos auksinės sukakties paminėjimo ir už pademonstruotą įvertinimą ir pagarbą jam pačiam, kitiems buvusiems klebonams ir parapijiečiams.

Kun. J.P. Stalevičiui sukalbėjus benedikciją, Onai Mras lydint pianu ir visai publikai sugiedojus Lietuvos himną programa užbaigta.

Be suminėtų programos dalyvių, kaip garbės svečiai, dalyvavo šie kunigai: prel. J. F. Baltusevičius-Boll, kun. V. J. Nanorta, kun. prof. J. Andriuška, kun. M.C. Ožalas, kun. B. S. Danis-Zdanavičius, kun. L.L. Gilis, kun. J.J. Kazlauskas, kun. V.F. Žemaitis, kun. A. J. Norkūnas, kun. J. J. Lasky-Leškauskas ir kun. Klemensas Kašinskas, C.P.

Sukakčių proga išleista ir išdalyta banketo dalyviams didelė knyga, kurios pirmuosius puslapius puošia pop. Povilo VI vysk. Hannan ir Klonowski atvaizdai, sveikinimai ir laiminimai; Wilkes Barre miesto majoro Frank Slattery, kongresmono D.J. Flood sveikinimai; parapijos istorija išmarginta bažnyčios, jos vidujinių ir išorinių įrengimų atvaizdais, buvusių ir dabartinio klebono, seserų vienuolių, įvairių įvykių, organizacijų, draugijų ir paskirų asmenų atvaizdais su paaiškinimais, sveikinimais ir skelbimais. Tai tikrai šauni sukakčių atmintis.

Banketas užbaigtas muzika, šokiais ir vaišėmis.

PAŽYMETINI ŠV. PRANCIŠKAUS PARAPIJOS ĮVYKIAI

1963 metais spalių 6 dieną Miners Mills Šv. Pranciškaus parapija iškilmingai paminėjo auksinį jubiliejų ir kun. Antano G. Ežerskio klebonavimo 34 metų sukaktį.

Lietuviams steigti bažnyčią Miners Mills sekcijoj leidimą davė buvęs Scrantų vyskupas M.J. Hoban. Kadangi pradžioje neturėta reikalingų fondų bažnyčią pasistatyti, tai buvo nuspręsta pirkti nuosavybę —namus ir sklypą žemės. 1913 m. kovo 24-tą pirkimas buvo atliktas ir parapijiečiai pradėjo rūpintis esamą namą pertvarkyti ir paversti pirmąją bažnyčia.

Pirmuoju parapijos klebonu buvo a.a. kun. Juozas Servetka. Jis vietą užėmė 1913 metais spalių mėnesį. Jis taipgi pašventino Šv. Pranciškaus bažnyčią.

1915 metais gegužės 22 -rą Scrantų vyskupas klebonu paskyrė kun. P. Benjaminą Paukštį, kurs čia klebonavo iki 1917 metų liepos 17 d. Tuo laikotarpiu įsigyta nuosavos kapinės.

1920 metais vyskupas suteikė leidimą statyti naują bažnyčią ir kleboniją. Tuo laiku kun. Jonas Šupšinskas ėjo klebono pareigas Šv. Pranciškaus ir Sugar Notch Šv. Petro ir Povilo parapijose.

1923 metais gegužės 23-čią klebonu buvo paskirtas kun. Vincas J. Naporta. Jam klebonaujant pravesta daug svarbių pakeitimų ir įrengimų. Parapijiečiai uoliai rėmė parapijos reikalus. Šv. Pranciškaus parapijoje taipgi yra trumpai klebonavę kunigai: kun. A. Saulinskas — 1914 m.; kun. Albinas Janušonis — 1914-1915; kun. C.P. Satkus — 1915; kun. Antanas J. Sinkevičius — 1917 m.

1925 metais kun. Alfonsas Šv. Pranciškaus bažnyčioje pravedė pirmas misijas, įsteigė Viešpaties Kančios draugiją ir pašventino misijų kryžių, kurį paaukojo vienas iš parapijiečių.

1929 metais lapkričio 21-mą klebono vietą čia užėmė ikšiol besidarbuojantis kun. Antanas G. Ežerskis. Jam klebonaujant daug svarbių įvykių pergyventa ir darbų atlikta: 1933 įsteigta Šv. Vardo draugija; 1934 metais Jėzaus Nukryžiuotojo seserys priėmė kvietimą mokyti parapijos jaunimą. Vėliau buvo įsteigtas vienuolynas ir įrengtos atitinkamos seserims patalpos; parapijos kapinės buvo praplėstos nuperkant daugiau žemės; 1938 metais išmokėtas bažnyčios mortgečius; meniškai išdažytas bažnyčios vidus; įrengti nauji Hammond elektrikiniai vargonai; įvesta nauja šviesos sistema; pertaisyta klebonija; pertaisyta pobažnytinė svetainė; įvesta elektrinė varpų kontrolė; įrengta Panelės Šv., Šv. Antano ir Šv. Pranciškaus stovylos; nupirktas ir nugriautas gretimas pastatas, tuo būdu praplėčiant bažnyčios aikšte; atlikti kiti įrengimai ir pagerinimai; 1958 m. birželio 15-tą surengtas didžiulis bankėtas paminėti klebono kun. A.S. Ežerskio auksinę (50 metų) kunigystės sukaktį.

Parapija žmonių skaičiumi nedidelė, vienok pasidėkojant klebono kun. A.G. Ežerskio puikiai vadovystei ir parapijiečių dosnumui pavyzdingai progresuoja dvasiniai ir ekonomiškai..

Mirė Petras Andry - Andrijauskas

A. A. P. Andry-Andrijauskas

Petras Andry (Andrijauskas) mirė šių metų rugpiūčio 21 d. nuo širdies atakos.

Palaidotas iš St. John's bažnyčios Jackson, Mich., parapijos kapinėse.

Nuliūdime palikto žmoną Bernice, sūnų Petrą, jo žmoną ir anūkus.

A. a. Petras ilgus metus gyveno Detroite. Turėdamas gerą amatą (Tools and Die) buvo įsitaisęs dirbtuvėlę ir gerai vertėsi. Vėliau pardavęs dirbtuvę išvyko į Phoenix, Arizona, kur išgyveno septynis metus. Sugrįžęs į Detroitą pasistatė gražius namus Grass Like, Mich., arti Jackson, Mich. Pagyvenęs 5 mėnesius savo namuose mirė nuo širdies smūgio.

A. a. Petras buvo geros širdies, daug yra padėjęs savo artimiesiems. Dėja, mirtis per anksti atskyrė.

Velionis ilgus metus priklausė prie LRKSA 265 kuopos. Kuopa pas savo kleboną užprašė Šv. Mišias.

Teilsis jo vėlė Viešpatyje!

265 kp. sekretorius.

Šv. Pranciškaus parapijos auksinės sukakties minėjimo rengimo komitetas

Komitetui, kurį sudarė vietinių organizacijų ir draugijų atstovės-vai, vadovavo šie viršininkai: garbės pirmininkas kun. kl. Antanas G. Ežerskis; generalinis pirmininkas Benediktas J. Aleksis; vicepirmininkai Walter J. Naujalis, Marijona Kozerskienė, Marijona Gilienė ir Juozas J. Margalis; sekretoriai Agnes Savage ir Robert Spagnola; iždininkė Albina Montville; istorijos komisija: William Gilis, Bernardas Norelka Sr., Ben Aleksis, Angela Gasky ir Juozas Margalis.

LRKSA mirusieji nariai

A.A. PETRAS MATUZA, 183 kp., gyv. 298 Wyoming ave Wyoming, Pa., mirė rugpiūčio 20, palaidotas rugpiūčio 23 su bažnytiniėm iškilmėm St. Mary's Assumption kapinėse, Hughestown, Pa.

A.A. ONA ANDRIJAUSKIENĖ, 222 kp., gyv. 246 Phyllis Drive, Lindenhurst, L.I, N.Y., mirė rugsėjo 8, palaidota su bažnytiniėm iškilmėm St. Charles kapinėse, Pinelawn, L. I. New York.

A.A. VIKTORAS URBONAS, 134 kp., gyv. 103-28-117th St. Richmond Hill, N.Y., mirė rugsėjo 1, palaidotas rugsėjo 5 su bažnytiniėm iškilmėm Most Holy Trinity kapinėse.

A.A. VERONIKA MONKEVIČIENĖ, 15 kp., gyv. 3562 So. Halsted str., Chicago, Ill., mirė rugsėjo 15-tą, palaidota rugsėjo 18-tą su bažnytiniėm iškilmėm šv. Kazimiero kapinėse.

A.A. JIEVA TUMELIENĖ, 109 kp. gyv. 332 Chesnut str., New Britain, Conn., mirė rugpiūčio 12, 1963; palaidota rugpiūčio 16 iš šv. Andriejaus bažnyčios šv. Marijos kapinėse.

A.A. MARIJONA VEIZGALIENĖ, 290 kp., gyv. 1517 Hillside Terr., Pennsanken, N.J., mirė rugpiūčio 13, 1963; palaidota su bažnytiniėm iškilmėm.

A.A. ELENA AMBROZIENĖ, 222 kp., gyv. 279 Park ave., Clairton, Pa., mirė rugpiūčio 22, palaidota rugpiūčio 26 su bažnytiniėm iškilmėm St. Clore kapinėse.

A.A. AGOTA JASINAUSKIENĖ, 165 kp., gyv. 150 Davis ave., Kearny, N.J., mirė rugpiūčio 31; palaidota su bažnytiniėm iškilmėm.

A.A. MARIJONA MOSKEWITZ, 191 kp., gyv. 4683 Brandt Pike, Dayton, Ohio, mirė rugsėjo 3, palaidota rugsėjo 6-tą iš šv. Kryžiaus bažnyčios Kalvarijos kapinėse.

A.A. VINCAS BUKNA, 222 kp., gyv. 443 S. Pearl Str., Youngstown, Ohio, mirė rugsėjo 9-tą, palaidotas su bažnytiniėm iškilmėm.

CHICAGO. Rugsėjo 22-rą trys ginkluoti plėšikai įsiveržė į Lenkų R.K. Unijos centro įstaigą, surišo naktinį sargą Leon Krempek, 72 m. amžiaus, pagrobę brangių meno kūrinių, senienų, istorinių dalykų pasislėpę. Nuostoliai dideli. Plėšikai patalpose "šeimininkavo" apie keturias valandas.

PARYŽIUS. Rugsėjo 22-rą Prancūzijos prezidentas de Gaulle ir Vak. Vokietijos kancleris Adenauer, po atlaikytos konferencijos, išleido komunikatą, kuriame pareikšta, kad šių dviejų šalių sąjunga patikrins saugumą Europai ir pasitarnaus pasaulinei taikai.

Mirė Agnieška ALIŠAUSKIENĖ

SIMPSON, PA. Spalių 1 d. šv. Juozapo ligoninėje, Carbondale, mirė kun. Petro Ališausko motina, ilgametė LRKSA narė Agnieška Ališauskienė— Bartusevičienė, gyv. 901 Main Str., Simpson.

Palaidota šeštadienį, spalių 5-tą, iš Forest City šv. Antano bažnyčios parapijos kapinėse. Iškilmingas Mišias atlaikė velionės sūnus kun. P. Ališauskas, asistuojant kun. Andrew W. Franks — diakonu, kun. M. C. Ožalai — subdiakonu; kun. P.G. Milišauskas buvo ceremonijų vedėjas. Kiti kunigai dalyvavę Mišių laiku: vietos kl. kun. P.B. Paukštis, prel J. F. Baltusevičius-Boll, kun. V.J. Nanorta, kun. V.A. Šimkonis, kun. B.S. Danis-Zdanavičius, kun. J.J. Kazlauskas; taipgi dalyvavo būrys Jėzaus Nukryžiuotojo seselių, giminės ir kiti.

Velionė buvo gimusi Lietuvoje; Simpsone išgyveno 53 metus. Priklausė prie LRKSA 271 kp., Moterų Sąjungos kp., VFW Auxiliary.

Liūdesy palikto vyrą, sūnų kunigą Petrą Ališauską — Wanamie ir Hanover lietuvių parapijų kleboną; sūnų Antaną Ališauską ir du anūkus.

Teilsis jos vėlė Viešpaty!

Kun. P. Ališauskui ir kitiems artimiesiems pareiškiame giliausią užuojautą!

Aleks. Speičys — LRKSA veteranas

Brooklyn, N.Y.

Aleksandras Speičys yra gimęs 1886 m. rugpiūčio 29 d. Pagrundžių km., Rokiškio valsčiuj ir apskrity, Lietuvoje. Į Ameriką atvyko 1912 m. spalio 1 d. ir po 3-jų dienų įstojo į LRKSA 115 kuopą. Šioje kuopoje būdamas ėjo įvairias pareigas: New Yorko-New Jersey apskr. vicepirmininko, sekretoriaus ir 115 kuopoj iždininko. Nuo 1936 m. iki dabar yra 115 kuopos pirmininkas. Per visą laiką yra prirašęs 50 naujų narių. Už pasidarbavimą buvo apdovanotas LRKSA auksiniu žiedu.

Gyvendamas Amerikoje dirbo įvairius darbus fabrikuose, buvo cukraus valytojas, macų kepėjas ir elevator operatorius.

Dabar gyvena gražiame Woodhaven rajone savo namuose, kaip pensininkas, tačiau visa širdimi atsidavęs Susivienijimo darbui. Man tenka su juo dirbti 10 metų ir per tą laiką nepraleido nei vieno susirinkimo, nežiūrint į esamą nemažą metų skaičių.

Š. m. rugpiūčio 29 d. A. Speičys minėjo 77 savo gimtadienį. Tarp giminių ir artimųjų buvo net iš tolimesnių vietų jį pasveikinti ir palinkėti viso geriausio.

Ilgiausių metų!

Br. Bobelis

Malonios viešnios iš Philadelphijos

ELMHURST, PA. Kiekvieną metą lietuviškų parapijų moterys Philadelphijoje atvažiuoja į Šv. Marijos Vilą, Elmhurst, Pa. Šios kelionės tikslas yra aplankyti Viloje gyvenančius senelius, kuriuos slaugo ir prižiūri Nukryžiuotojo Jėzaus Seserys vienuolės.

Šį metą labdaringiems darbams pasišventusios Philadelphijos moterys (būryje 40) tokį išvažiavimą atliko rugsėjo 15d. (sekmadienį). Atvykusios garbingos viešnios į Vilą pirmą kartą turėjo progą susipažinti su naujuoju senukams gyventi namu (nursing home). Pats namas, vosokie patogumai, moderniški įrengimai, švara ir senukų priežiūra viešnioms padarė gana malonų įspūdį. Be to, seselės vienuolės stengėsi mielas viešnias pavaišinti, o Vilos kapelionas kun. B. S. Danis koplyčioje pasakė trumpą pamokslėlį lietuvių ir anglų kalbomis ir suteikė palaiminimą su Švč. Sakramentu.

Šį metą vienuolyno ir naujojo namo viršininkė yra sesuo Koncepta. Vilos direktoriaus ir patarėjo pareigas jau daug metų eina didž. gerb. prel. J.F. Boll (Baltusevičius), kurio pastangų dėka ir buvo pastatytas Elmhurste šis moderniškas senukams gyventi namas.

Prieš grįždamos namo garbingos viešnios naujojo namo ir koplyčios reikalams paliko aukų, už kurias seselės vienuolės ir visa Vilos vadovybė reiškia aukotojoms nuoširdžią padėka ir linki gausios Dievo palaimos.

JAV-BIŲ MISIJĄ "PASVEIKINO" SU BOMBA

SAIGON, VIETNAMAS. rugsėjo 24-tą, prieš pat atvykimą prezidento Kennedy militarinių patarėjų, į JAV-bių armijos majoro buveinę buvo įmesta bomba. Manoma, kad tą padarė raudonųjų partizanai sudrumsti misijos darbą.

Prezidentas Kennedy pasiuntė krašto apsaugos sekretorių Robert S. McNamara ir jungtinio ginkluotų jėgų štabo viršininką generolą Maxwell D. Taylor ištirti, kiek Diem vyriausybės akcija prieš budistus ,ypatingai prieš jų dvasiškius, gali pakenkti JAV-bių paramai kare su raudonųjų partizanais.

JAV-bės Vietname turi 14, 000 kareivių ir stipriai remia Diem vyriausybę karo reikmenimis.

Mirė kun. prof. dr. L. Gronis

Rugp. 20 d. Frankfurto ligoninėje, sirgęs kepenų vėžiu, mirė kun. prof. dr. Ladas Gronis. Jis buvo gimęs 1896 m. Teologijos dr. laipsnį gavęs Friburge. Nuo 1925 m. ėjo įvairias atsakingas kunigo pareigas. Tremtyje uoliai dirbo Skotijoje ir Vokietijoje kunigo ir visuomenininko darbą. Buvo Vasario 16 Gimnazijos direktorium, ėjo Liet. Raud. Kryžiaus pirm. pareigas. Velionis palaidotas rugp. 23 d. Dieburg (Hassen) miesto kapinėse.

OXFORD, MISSISSIPPI. rugsėjo 24-tą Mississippi universiteto vadovybė pašalino vienintelį negrą studentą Cleve Mc Dowell areštuotą už nešiojimą savo kišenėj revolverio. Už panašų nusikaltimą kitas negras studentas, 21 metų amžiaus Drew, buvo pašalintas iš Ole, Miss., teisių kolegijos.

TIK **VIENAS** DOLERIS

Kas prisiųs 1 dol. su nauju adresu, gaus DARBININKĄ susipažinti iki šių metų pabaigos. Kas prisiųs 5 dol., gaus vieneriem metam.

Kviečiame pasinaudoti metų pabaigos papiginimu ir užsakyti DARBININKĄ sau arba artimiesiem. Paraginkite draugus bei pažįstamus arba prisidėkite auka, kad galėtume siuntinėti tiem, kurie nori skaityti, bet negali užsimokėti. Prašome pasinaudoti užsakymam šia atkarpa.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y.

Prašau siųsti laikraštį adresu:

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Užsakė .....

Siunčiu už prenumeratą $.....

LITHUANIA IS THE VICTIM of SOVIET OPPORTUNISM, BROKEN PLEDGES AND TREATIES

(Speech delivered by Joseph Kajeckas, Charge d'Affaires a. i. of Lithuania, at the O'Keefe Center in Toronto on September 1, 1963).

It is very great pleasure for me to visit Toronto on an occasion when Lithuanians from many countries of the free world are gathered here in Congress. The unity ex emplified by this series of meetings is a striking manifestation of the issues posed by the times in which we live and the steps necessary to better those times.

Tens of thousands of Lithuanians were scattered widely throughout the world about two decades ago when the Soviet Union, by a flagrant act of ruthless Aggression, engulfed and subjugated the Lithuanian homeland on the shores of the Baltic Sea. Lithuania is the victim of Soviet opportunism, broken pledges and treaties, a repeated lack of respect for law and the principles of peace between nations. Yet the only hope for a world at peace, in which justice and respect determines relations between free peoples and free nations, is an adherence to the principles of human dignity and freedom. These are the principles on which the unified self-determination of a nation rests. It is in acknowledgement of these principles that we Lithuanians gathered here in Toronto to reaffirm our burning determination to be free and independent again.

As President Kennedy once said before the United Nations "There is no ignoring the fact that the tide of self-determination has not yet reached the Communist empire where a population far larger than that officially termed "dependent" lives under government installed by foreign troops instead of free institutions — under a system which knows only one party and one belief — which suppresses free debate, free elections, free newspapers, trade unions and books — and which builds a wall to keep truth a stranger and its own citizens prisoners."

President Kennedy's proposal of "free plebiscites in every part of the globe" is, of course, unacceptable to the Kremlin, for the Kremlin does not conceive of morality apart from self interest. Amid all these facts, certain observations emerge very clearly. One of them is that the Soviet Union employs every kind of subterfuge to mask its continuing genocide in regard to countries such as Lithuania, and yet the Kremlin dares, with the boldest imaginable hypocrisy, to espouse "freedom" for newly-emergent Asian and African nations.

The unity which this Lithuanian gathering demonstrates, moreover, should serve all free dom-loving peoples as a paradigm of the unity which must exist between nations who wish to survive the Communist threat of world domination and who wish to build a better world, of which the foundation must be mutual trust and adherence to principle. If the free nations do not learn a great lesson from the captivity of such countries as Lithuania, then they will indeed be fulfilling Khrushchev's hopes and burying themselves.

The Lithuanian people are grateful to all the nations of the free world who support their just aspirations to freedom and independence and have consistently condemned and refused to recognize čthe Kremlin's illegal occupation of Lithuania and other captive nations. We Lithuanians who gather here in Toronto, within the great and free land of Canada, look to the day when the efforts and determined peoples will result in a world purged of infamy, genocide and atrocity, in which the free human spirit and the arts of peace may flower.

In closing, I should like to express my own gratitude and the gratitude of the Lithuanian people to those distinguished guests who are present here with us as a testimony to the fact that they and their people share these aspirations of the Lithuanian people. Our thanks go to His Warshin. Donald Summerville, the Mayor of Toronto. Our thanks go to the Honorable John J. Conoley, Senator and personal Envoy of the Prime Minister, the Rt. Honorable Lister Pearson. We are also very grateful to the Honorable John Yeremko, Minister of Citizenship and Provincial Secretary of Ontario as well as the personal representative of the Honorable John Robarts, Premier of Ontario.

The Lithuanian people are deeply grateful to their many friends and sympathizers, and they join their voice to that of all lovers of liberty, in the determination that tyranny and oppression, always transitory in the history of the world, may soon vanish and give way to a better world, free from the fear of bondage and the bondage of fear.

MEMORANDA

Area: 25,167 square kilometers).

Population: 2, 852,000 in 1962.

Capital: Vilnius with population of 264,000.

National Flag: Three horizontal stripes of yellow, green and red colors.

State Emblem: The **Vytis**— White Rider on a red field.

National Holidays: February 16th — The Day of the Restoration of Lithuania's Independence.

September 8th — The Day of the Commemoration of the Ancient Lithuanian Kingdom.

Chronology:

1251: Establishment of the Lithuanian Kingdom.

1569-1795: Lithuanian-Polish Commonwealth.

1795-1915: Lithuania under Russian rule.

1915-1918: Lithuania under German occupation.

1918: Restoration of Lithuania's Independence (February 16th)

1920: Peace Treaty with Soviet Russia (July 12).

1926: Non-Aggression Pact with the USSR (September 28)

1939: Secret Soviet-Nazi agreements concerning Lithuania (August 23, September 28).

1940: Soviet invasion of Lithuania (June 15)

1940: Mass arrests of Lithuanians by the NKVD (July 11).

1940(Mock elections to the "People's Diet" (July 14).

1940(Forcible incorporation of Lithuania into the USSR (August 3).

1941: First mass deportation (June 14-20).

1941: Armed revolt against Soviet occupation and Restoration of Lithuanian Government (June 23).

1941-1944: Lithuania under German occupation.

1944: Second Soviet occupation of Lithuania.

1944-1952: Lithuanian guerilla warfare against Soviets.

Vyt. Vaitiekunas

PADRE'S CAMERA SETTLES RUMBLES

Hong Kong — The Chinese tradition of saving face becomes a matter of hiding face here.

When Father John E. Geitner, M.M. of New York, turned the Maryknoll school playground here into a roller skating rink in the evenings, he was a little afraid that his teenagers, who have been exposed to American movies featuring teenage rumbles, might react the same.

But the padre's fears were dispelled with a simple idea. He would take the picture of any boys caught fighting. As soon as a fight erupts, Father Geitner rushes out with his flash camera and the yourhs, anxious to avoid being depicted in an embarrassing situation would restore order immediately.

ŠV. ANTANO GIMNAZIJOJ Kennebunkporte, Me., mokytojai ir mokiniai. Viduryje Tėv. Jurgis Gailiušis, O. F. M., pranciškonų provincijolas.

THE LITHUANIAN FOLKLORE

FOLK SONGS. Interest in the Lithuanian Folk songs as a source of material about Lithuanian character and a way of life dates back a few centuries. Over a hundred thousand folk songs have been collected and preserved. Their content as well as their form are important. The folk songs are usually lyric and gentle, some even melancholic. Some of the songs do have a quick tempo and lively refrains, but most of them have slow, flowing, melodies which are soothing and restful. Some of the songs are humorous, others are fitted for particular occasions, but a majority are what might be called lyric songs. They have a quality of longing, of sadness, of a wishful dream and often involve symbols, usually from nature. In this symbolism an empathy with nature is shown. Violence is almost never found, and the few war songs that are known are defensive rather than aggressive.

FOLK DANCES. The dances are also another type of ex pression which reveals the spirit and interests of the people. Many of the folk dances depict the activities of the people in the fields, at home, or the work of the more specialized occupations like the blacksmith. Some are only special-occasion dances. A few of the dances are less specific and seem to express the sheer joy of the youths in the ability to dance. The dances and the songs, are usually accompanied by the sounds of folk music instruments.

FOLK ART

ARCHITECTURE. Wood has been the main building material in Lithuania until quite recently. The Lithuanian architecture is a mixture of common elements with something original and unique. The general plan of the house and the use of columns in front of the building remind one of ancient Greece. Doors, shutters, window sills, cornices, and gables are all decorated with designs, either abstract or symbolic in character. A blending of Western, Oriental, and old religious elements in the symbols are found.

DOMESTIC ART. Decoration of household articles and even the dwelling quarters with folk motifs is very common. Doors spoons, combs, benches, spinning wheels, or any other wooden utensils are decorated by ornaments carved to form designs or flowers, often symbolic in nature. Large wooden coffers in which the bride brings her dowry are usually decorated by paintings of flowers and birds in bright colors.

Similar designs and ornaments are seen on pottery. The geometrical designs emphasize the curves of the bodies, rims, and the handles of vessels or radiate from the center of plates and dishes.

Characteristic designs are found on woven fabrics from which towels, tablecloths, etc. are made, and especially on the "juostos" or belts which become popular decorative articles in modern Lithuania. The Lithuanian national costumes, now worn only on special occasions, reveal the oldness and beauty of these designs. The designs usually are geometrical figures, but flowers — especially the tulip — are frequent. A very artistic blending of many colors makes the costumes not only colorful ,but also pleasing to the eye.

CROSSES AND CHAPELS. Lithuania has been called the land of wayside crosses. Wooden crosses or chapels are found everywhere — near the homes, in the fields, by the roads, at cross-roads, and even on tree trunks in the forests. Several different types of crosses are known, but they all share the ornamentation which combines something from the old religion's worship of the celestial bodies and the Christian purpose. No less interesting are the figures of Christ and the saints, carved from wood, found in the chapels which actually represent the folk sculpture. The figures of Christ are characteristically contemplative and sad, somewhat like the Lithuanian of the folk songs.

The creative expressions of the Lithuanian nation form a treasured heritage which each Lithuanian wants to preserve. The colorful woven fabrics are still worn as national costumes, miniature crosses carved from wood are found in the homes, the lively dances are still performed by the young, and the lyric songs are still dear to the heart of every Lithuanian.

(Introducing Lithuania)

RICHARD F. OUTCAULT

On September 25, 1928 — 35 years ago — Richard F. Outcault, American cartoonist died. Outcault is indirectly responsible for the ex pres sion, the "yellow press" as applied to the kind of journalism which features large headlines, sensational stories and comic strips. In the 1890's Richard Outcault was an illustrator on the New York **World,** published by Joseph Pulitzer. Comic strips, which started to appear in the weeklies of the 1870's were run as a color sequence in the New York **Sunday World.** Outcault's "Buster Brown" series and the "Yellow Kid" were extremely popular. The "Yellow Kid" was the figure of a silly fellow, with a toothless vacant grin and a flaring, yellow dress who made frequent comments on the affairs of the day. When Outcault switched over to the Hearst's **Journal,** people began to talk of "Yellow Kid" journalism — and finally of the "yellow press" in the sense that the phrase is understood today. **American Council.**

—o—

OUTLAW IS OUTCAST HERE

TAQUILE ISLAND, PERU— This primitive Indian island has no jails, police or courts. It doesn't need them. Law breakers are simply set adrift and not allowed to return.

Following a recent visit there, Father Peter J. Halligan, M. M., a former New York City policeman, reported that the islanders, although behind the times and off the beaten path, have life so well under control that they have no need for a law enforcement body.

"A trip to Taquile is like going back five centuries in time," says Fr. Halligan. "Because of the remoteness of the island (a seven hour trip by boat) a priest can only visit the island twice a year, yet the simple faith of the Indians keeps their centuries - old church in perfect condition. The Indians clean and maintain it for this day — the visit of a priest."

SANTO DOMINGO, Dominikos respublika. Rugsėjo 25-tą ginkluotų jėgų vadovai nuvertė prezidento Juan D. Bosch vyriausybę apkaltindami ją privedimu šalies prie chaoso. JAV vyriausybė tuoj nutraukė pagalbos programą iki paaiškės naujojo režimo politika.

LIETUVOS VYČIAI AMERIKOJE

50 metų veiklos istorinė apžvalga

Parašė

IGNAS SAKALAS ir STASYS PIEŽA

AR ŽINAI, kur, kaip ir kodėl ši reikšminga organizacija įsikūrė? Kas davė jai vardą? Kokius darbus ji atliko Lietuvos labui?

Skaitydamas šią įdomią knygą, rasi šimtus įvairių faktų, susipažinsi su Lietuvos vyčių steigėjais, veikėjais, rėmėjais; dalyvausi su jais jų metiniuose suvažiavimuose nuo Maino iki Kalifornijos, gėrėsies Amerikos lietuvių jaunimo energija, jų lietuviška dvasia.

Knyga meniškai išleista, kietais viršeliais, su daugybe fotografijų, 160 puslapių. Svarbi turėti kiekvienai lietuvių šeimai.

Išleido Lietuvos Vyčiai savo auksinio jubiliejaus proga. Knygos kaina $5.00; su persiuntimu $5.50. Užsakymą siųsti adresu:

LORETTA MACEKONIS

1520 N. LARAMIE AVE., CHICAGO 51, ILL.

(Čekį ar money orderį rašyti vardu KNIGHTS OF LITHUANIA)

"Don't give up the ship"

On September 10, 1813 — 150 years ago — 28 year old Captain Oliver Hazard Perry won a victory over the British in the Battle of Lake Erie, the most important naval engagement during the War of 1812. Perry had under his command ten vessels as against the British squadron of six ships. The bloody engagement lasted more than three hours, and despite the fact that Perry's flagship was riddled to pieces and 80 percent of her crew were casualties, it resulted in a decisive defeat for the British. That same day Captain Perry sent to General Harrison a mes sage: "We have met the enemy and they are ours". Perrys victory placed Lake Erie under United States control and forced the British to fall back to a defensive line along the Niagara frontier. Perry's historic flag, with the slogan "Don't Give up the Ship" — usually attributed to Captain Lawrence who was mortally wounded in another naval battle earlier that year — has been preserved. **American Council**

Kalbu su žmona

— Atsiprašau, aš noriu pasinaudoti telefonu. Jūs laikote ragelį 20 minučių ir nieko nesakote!

— Aš kalbu su savo žmona.

Mokslo metams prasidėjus

Užsibaigus vasaros atostogoms, beveik kiekvieną rytą motinos išleisdamos savo vaikus mokyklon paruošia jiems užkandą. Išrodo, kad geriausiu skanėstu yra pasauliniai garsus importuotas **LENKIŠKAS KUMPIS** arba jo bendrininkė importuota **LENKIŠKOS KIAULIENOS RULADA.**

Abu produktai yra paruošti valgymui, pagaminti iš pirmaeilės kiaulienos, liesos, betgi sultingos, turinčios "senosios šalies" skonį, kuris šį maistą padaro tokiu **mėgiamu.** Supakuotas prisilaikant paskiausių JAV-bių sanitarinių reikalavimų — kumpis dėžutėse nuo 2 iki 12 svarų, o rulada dėžutėse nuo 1½ iki 3 svarų; gali būti vartojami karštoje arba šaltoje formoje, neprarandant savo vyrauiančio skonio. Tai priklauso nuo specialio kiaulių penėjimo ir paruošos metodų.

Reikalaukit tikro importuoto **Lenkiško kumpio** arba **LENKIŠKOS KIAULIENOS RULADOS** jūsų didžiulėse arba kitose maisto krautuvėse. Reikalaukite tikro **IMPORTUOTO** produkto, nepriimkite pakaitalo.

(Sk.).

Kapitonas ir admirolas

— Mano šeimoje tvarka, kaip laive; aš esu kapitonas, tik visa bėda, kad vedžiau admirolą . . .

DIEVAS SU MUMIS

MAŽIESIEMS KATEKIZMAS

Anglų ir lietuvių kalbose

Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Deksnis. Išleido Šv. Kazimiero Seserys. 73 pusl., paveiksluotas. Kaina 30 egzempliorius.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

JUBILIEJINIS LIET. VYČIŲ SEIMAS BOSTONE

Gal visiems bus įdomu sužinoti ir pasiskaityti, kaip buvo pravestas L. Vyčių jubiliejinis seimas 1963 m. rugp. 14-18 d. d., Boston, Mass.

Kaip visuomet, Vyčių seimas prasidėjo susipažinimo pobūviu, su muzika ir šokiais trečiadienį, rugp. 14-tą, Liet. Piliečių puošniame name — salėje.

Iškilmės Lawrence

Ketvirtadienio rytą garbės nariai, delegatai ir svečiai busais buvo nuvežti į Lawrence, Mass., kur Šv. Pranciškaus liet. parapijoj klebonauja Vyčių garbės narys prel. Pr. Juras. Jis aukojo Šv. Mišias už a. a. Mykolo Norkūno, vyčių tėvo, vėlę. Pamaldų metu šios parapijos vikaras a. a. Mykolo Norkūno giminaitis — kun. S. Saulėnas pasveikino delegatus, garbės narius ir visus svečius, primindamas Mykolą Norkūną ir kartu palinkėjo geriausios sekmės seimui.

Po bažnytinių pamaldų susirinkom parapijos salėn, kur buvo paruošti pusryčiai, o po jų buvo garbės narių pagerbimui posėdis, kurį vytiškai pravedė garbės narys komp. A. Aleksis. Šio posėdžio metu skaityta gražūs ir pilniausi vytiškos dvasios ir idealizmo rašiniai, parašyti Vyčių pirmtakūnų ir kūrėjų. Juos skaitė G. Giedraitytė (Chicago), B. Kavadaraitė, M. Jankowski (Worcester), F. Grendalytė, Al. Nevieira (Boston), G. Gobytė (Amsterdam, N. Y.) ir O. Baranauskaitė (Ansonia, Conn.). Nors visos šios lietuvaitės yra čia gimusios ir augusios, bet jų gražus liet. kalbos mokėjimas tiesiog visus stebino. Ypatingai vytė Genovaitė Giedraitytė, kuri jau yra net trečios kartos, visus žavėjo lietuvišku skaitymu. Valio visoms vytėms ir vyčiui Albinui už tokį ideališką skaitymą!

Šiam posėdžiui pasibaigus, visi busais vyko į kapines, kur palaidotas a. a. Mykolas Norkūnas. Prie velionies kapo atkalbėjo maldas prel. Pr. Juras ir paprašė komp. A. Aleksį būti vadovu sugiedant "Marija, Marija" ir Vyčių himną.

Sugrįžus į Bostoną ir kiek pailsėjus, trys busai nuvežė delegatus, garbės narius ir svečius į Nantasket, kur įvyko clambake ir vištienos vakarienė su muzika, lietuviškais ir amerikoniškais šokiais.

Penktadienio rytą Šv. Petro liet. parapijos bažnyčioje, kur klebonauja Vyčių garbės narys prel. P. Virmauskis, Šv. Mišias aukojo kun. Al. Kontautas, ilgametis L. Vyčių centro dvasios vadas, o nuoširdų sveikinimą pareiškė kun. J. Zaromskis. Tik gaila, kad abiejose lietuvių parapijų bažnyčiose nebuvo jokios bažnytinės muzikos nei giesmių.

Seiminiai posėdžiai

Po pamaldų parapijos salėje buvo pusryčiai. Po to grįžom į Bradford viešbutį, kur apie 10:30 val. ryto Robertas Boris, L. Vyčių centro pirm., su garbingu pasveikinimu, atidarė seimą, pakviesdamas kun. Vl. Stanevičių, centro dvasios vadą, atkalbėti maldą, o komp. Aleksį lydėti planu giedant Amerikos, Lietuvos ir Vyčių himnus.

Toliau sekė seimo prezidiumo rinkimas. Šie vyčiai užėmė seimo vadovystę: pirm. — Juozas Sakevičius, vicepirm. L. Janonis ir E. Saulytė, o sekretorėmis buvo išrinktos A. M. Kassel ir I. Rakaitė; tvarkdariais — Al. Kassel ir V. Svekla.

Praėitų metų protokolų peržiūrėtojais išrinkti R. Boris ir M. Andrikytė. Nominacijų komisijon išrinkti: B. Kavadaraitė, E. Laurin, A. Mitchell ir A. M. Usniūtė; mandatų kom. — V. Čepeliūtė; V. Tenclinger ir E. Zimmer; rezoliucijų — kun. Vl. Stanevičius, kun. J. Jutkevičius, komp. A. Aleksis, G. Giedraitytė, M. Smailytė, B. Coach ir M. Jankowski; sveikinimų — prof. J. Stukas, R. Grašaitė ir E. Giliūtė; spaudos — inž. A. Mažeika, P. Žičkus, J. Sadauskas ir E. Akūnevičiūtė.

Seimo vadovybę išrinkus, sekė pereitų metų centro valdybos raportai — dvasios vado kun. Vl. Stanevičiaus, pirm. R. Boris, vicepirm. E. Saulytės, V. Grigo ir inž. A. Mažeikos. Finansinius raportus pateikė fin. rašt. R. Pinkus, iždo globėjai Al. Kassel, nut. rašt. B. Kavadaraitė ir iždo globėjai Al. Jaraitis, Ed. Martin; taipgi išklausyti apskričių veiklos pranešimai ir t. t.

Lietuvybės reikalų komisijos raportą pateikė kun. J. Jutkevičius. Visi nudžiugo išgirdę, kad pereitais metais buvo parašyta įvairiems šios šalies oficialams ir spaudai net 24,000 laiškų. Vyčiai šiuo darbu parodo, kiek jie pasiaukoja dėl Lietuvos ir jos reikalų.

Taip pat buvo labai įdomus raportas prof. J. Stuko iš lietuviškos kultūros, scholarship darbų. Prie profesoriaus pranešimo irgi buvo ilgokai apsistota. Iš garbės narių veiklos raportą pateikė J. Juozaitis (Jatis), kuris pažymėjo, kad šiame seime bus įteikta keturiems nariams garbės ženklai — E. Šaulytei, St. Piežai, Al. Manstavičiui ir kun. A. Gurauskui.

Penktadienį, pietų metu, Bostono miesto majoras tarė nuoširdų sveikinimo žodį, palinkėjo seimui geriausių sekmių ir būti visiems Bostone jojo svečiais. Svetingam svečiui buvo sukeltos didingos ovacijos. Šių pietų programėlę pravedė prof. J. Stukas, kuris pataręs į visus nuoširdžius vytiškus žodžius, pristatinėjo iš eilės Vyčių garbės narius, kurie irgi pasidžiaugė tokiu gausingu dalyvavimu delegatų ir svečių šiame jubiliejiniame seime.

Popietiniam posėdy daugiausiai ėjo raportai, priėmimas rezoliucijų, skaitymas sveikinimų, gautų nuo A.L.R.K. Federacijos centro pirm. inž. Antano Rudžio, nuo garbės nario "Garso" redaktoriaus Mato Zujaus; L. Bendruomenės vardu sveikino seimą p. Stelmokas; gauti sveikinimai nuo vyskupo V. Brizgio ir vyskupo Salatkos. Ateitininkų org. vardu sveikino seimą dr. J. Girnius. Dienraščio "Draugo" ir marijonų vardu sveikino kun. Andriuška.

Seimas pasiunte sveikinimus Šv. Tėvui, JAV-bių prezidentui John F. Kennedy, Mass. valstybės gub. End. Peabody.

Penktadienio vakare, Bradford viešbuty, įvyko seiminiai šokiai, kuriuose dalyvavo šeimo dalyviai ir svečiai.

Šeštadienio ryte Šv. Petro lietuvių par. bažnyčioje buvo Šv. Mišios už Vyčių mirusius narius. Šv. Mišias aukojo prel. F. Virmauskis, o jam asistavo kun. Al. Kontautas ir kun. J. Zaromskis.

Po pamaldų Bradford viešbutyje vėl buvo sesijos, kurias sumaniai pravedė Juozas Sakevičius, L. Janonis ir E. Saulytė.

Seime patarta vyčiams daugiau jungtis ir bendrauti su klebonais parapijų veikime, katalikiškoje ir lietuviškoje veikloje. Nutarta sukelti 1000 dolerių Šiluvos koplyčiai; pareikšti vytišką padėką LRKSA už 500 dol. auką dėl "Vyties". Diskutuotas ir atidėtas ateitiai mišrių vedybų klausimas ir apie kitataučių priklausymą organizacijoje — šį klausimą pravedė prel. Pr. Juras, o kultūrinius klausimus pravedė prof. J. Stukas, ragindamas visus daugiau užsisakyti liet. plokštelių, skaityti lietuviškus laikraščius, knygas ir t.t.

Seiminis koncertas

Rugs. 17 d. vakarop, Bradford viešbutyje, didžiojoje salėje buvo koncertas, kurio programą labai gražiai išpildė Clevelando liet. oktetas, kuriam vadovavo Rytas Babickas. Šis oktetas ir jo vadovas susilaukė gausių ovacijų ir aplodismentų. Berods, oktetas buvo iššauktas apie penkis kartus. Kaip clevelandiečiui, man buvo didelė garbė, kad Clevelando lietuvių oktetas taip didingai buvo pagerbtas Vyčių seiminėje programoje. Valio oktetui ir jo vadovui!

Pertraukose dalį programos išpildė Bostono liet. tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja Ona Ivaškienė. Čia vėl visi buvo sužavėti. Tai kreditas Onai Ivaškienei, kad ji pajėgia sujungti ir palaikyti tokį gražų liet. jaunuolių būrį, kuris lietuviams teikia didelę garbę. Buvo ir daugiau šios meninės programos pildytojų — būtent, trys liet. jaunuoliai, kurie skambino bendžio — gitara ir dainavo amerikoniškas liaudies dainas, kas irgi publikai labai patiko.

Baigminės iškilmės

Sekmadienio rytą — rugp. 18 d. 10 val. Šv. Petro liet. parap. bažnyčioje Šv. Mišias aukojo Vyčių dvasios vadas kun. Vl. Stanevičius, o jam asistavo kun. J. Pakalniškis ir kun. A. Jurgelaitis. Mišios buvo aukojamos už Lietuvos išlaisvinimą. Prieš pradedant Šv. Mišias, kun. Vl. Stanevičius pašventino ketvirto laipsnio ženklelius ir juos pats prisegiojo užsitarnavusiems vyčiams.

Liet. Vyčių organizacija gali džiaugtis ir didžiuotis, kad ji turi tokį garbingą, gražiabalsį, didį vyčių idealistą, savo tautos patriotą ir plačiamintį pamokslininką dvasios vadą asmenyje kun. Vl. Stanevičiaus. Šv. mišių metu gražiu giedojimu ir pasakytu pilnu vytiškos dvasios pamokslu jis klausytojus tiesiog sujaudino.

Po pamaldų prie bažnyčios kunigai, garbės nariai, delegatai ir svečiai bendrai nusifotografavo. Šis paveikslas pasiliks ilgai atminčiai.

Po to susirinkom parapijos salėje, kur buvo paruošti skoningi pusryčiai. Pusryčiuose dalyvavo arti dviejų šimtų asmenų.

Beje, negalima praleisti nepažymėjus, kad pamaldų metu Šv. Petro parap. choras įspūdingai giedojo Šv. mišių giesmes. Chorui vadovauja muz. Gaidelis. Tik gaila, kad Šv. Petro bažnyčioje šiuo metu nepraskambėjo vyčių himnas.

Paskutinės seimo sesijos baigėsi sekmadienį apie 4 val. Kun. Vl. Stanevičiui prisiaikdinus naują centro valdybą ir sukalbėjus maldą, prof. A. Aleksiui lydint planu, visiems delegatams ir svečiams sugiedojus Amerikos, Lietuvos ir Vyčių himnus, jubiliejinis seimas buvo užbaigtas.

Didelė garbė ir padėka priklauso visai seimo rengimo komisijai, ypatingai jos pirmininkui J. Ojevitz, ižd. J. Danieliui ir biznio vedėjui L. Šveikiui, už pavyzdingą seiminę tvarką, gražų priėmimą ir kitus patogumus. Dievas jums tesvetygina.

Senelis

Kreipiamės į chorus ir šokėjus

Lietuvių dainų ir šokių festivalis, kuris įvyks pasaulinės parodos metu, 1964 rugpiūčio 23, New Yorke, yra visų lietuvių tautinė manifestacija. Tų vietovių lietuviai, iš kurių chorai ir taut. šokių grupės vyks į šį festivalį, prašomi padėti savo chorams bei taut. šokių grupėms aukomis padengti kelionės išlaidas.

Šiam festivaliui pasiruošti laiko liko nedaug, todėl komitetas prašo, kaip galima greičiau, chorus bei tautinių šokių grupes pranešti apie savo dalyvavimą šiame festivalyje. Komitetas ne visų chorų bei tautinių šokių grupių turi tikslius adresus arba tie adresai yra pasikeitę, todėl visus chorus bei taut. šokių grupes prašo šį pranešimą laikyti oficialiu kvietimu ir nedelsiant pranešti komitetui apie savo dalyvavimą šventėje. Chorai prašomi rašyti adresu: Mr. M. Cibas, 69 Van Nostrand Ave., Great Neck L.I. N.Y. 11024, tautinių šokių grupės — J. Matulaitienė, 168 Logan st. Brooklyn, 8, Chorams nurodytu adresu taip pat kviečiami registruotis kvartetai ir oktetai.

Visi chorai ir kiti dainos meno vienetai prašomi pranešti kokį skaičių ir kieno adresu reikia pasiųsti repertuaro gaidų.

Visus lietuvius, galinčius bent kiek dainuoti, o jaunimą — šokti, prašoma jungtis į esamus chorus ar tautinių šokių grupes, nes dainų ir tautinių šokių šventės proga reikia padidinti mažėjančias dainininkų bei šokėjų eiles. Taip pat kreipiamės į tuos, kurie yra pasitraukę iš chorų ar tautinių šokių grupių, sugrįšti ir dalyvauti pasaulinės parodos lietuvių dienoje.

Komitetas

Mirė Agnieška Baltrušaitienė

Rugsėjo 14 Šv. Marijos viloje, Elmhurst, Pa., po sunkios ir ilgos ligos mirė Agnieška Baltrušaitienė, sulaukusi 92 metų.

Velionė buvo pašarvota dukters ir žento — Klementinos ir Stanislovo Žemaičių namuose, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa. Palaidota iš Šv. Juozapo bažnyčios rugsėjo 18. Gedulingas mišias aukojo anūkas kun. Vytautas P. Žemaitis iš Williamsport, Pa., diakonu buvo kun. J. Kazlauskas iš Sugar Notch, Pa., subdiakonu kun. Vincas J. Pakutka iš Marywood kolegijos, Scranton, Pa. Prie šoninių altorių mišias aukojo kun. Antanas A. Ezerskis iš Wilkes-Barre, Pa., ir kun. Gediminas Jočys, O.F.M., iš Brooklyn, N. Y. Misiose dalyvavo prel. Juozas V. Miliauskas, parapijos klebonas, prel. Jonas F. Boll - Baltusevičius (Scranton), prel. Joseph A. Quinn (Scranton), prel. Mykolas Kemežis, (Elizabeth), nemažas būrelis kunigų, seserų vienuolių.

Mišių metu giedojo apylinkės lietuvių parapijų vargoninkai: Alfonsas Bulevičius iš Scranton, Jonas Saučiūnas iš Kingston, Petras Karašauskas iš Wilkes-Barre ir Jokubas Varaitis iš Luzerne.

Giminių ir kitų žmonių buvo pilna Šv. Juozapo bažnyčia. Velionė palaidota Šv. Marijos kapinėse Elmhurst, Pa. Laidojimo apeigas atliko sūnaitis kunigas Vytautas P. Žemaitis su asista.

Laidotuvėmis rūpinosi direktorius C.A. Kizis iš Pittston, Pa.

Velionė buvo gimusi Lietuvoje, į šią šalį atvyko 60 metų atgal ir įsikūrė Scrantone. Priklausė prie LRKSA 30 kp. (įsirašė 1911 m. sausio 27), Šv. Onos, Altoriaus Rožančiaus, ir Šv. Pranciškaus Trečiojo ordino draugijų.

Jos vyras Pranas mirė 1913 metais. Liūdesy paliko dukterį Klementiną Žemaitienę ir jos vyrą Stasį pas kuriuos gyveno, sūnų Joną, anūką kun. Vyto P. Žemaitį, anūkę seserį vienuolę Elžbietą, anūkę Leokadija Donarovich — ilgametę Susiv. Iždo globėją ir ilgametę 30 kp finansų sekretorę; taipgi paliko du proanūkus.

Amžiną atilsį suteik jos vėlei, Viešpatie! Šeimai ir giminėms pareiškiame giliausią užuojautą!

Mirė Jurgis Versiackas

NORWOOD, MASS. Balandžio 12 dieną bažnyčioje Jurgį Versiacką ištiko širdies smūgis; buvo nuvežtas į ligoninę; po kelių savaičių grįžo į namus, po to vėl dviem atvejais buvo paguldytas ligoninėje. Virš 5 mėnesius širdies skausmai sunkiai kankino.

Rugsėjo 28 dieną a.a. Jurgis Versiackas apleido šį pasaulį.

Iškilmingai palaidotas spalio 1 dieną iš Šv. Jurgio lietuvių R.K. parapijos bažnyčios. 3 kunigai aukojo Šv. Mišias — prie didžiojo altoriaus klebonas Kun. A. Abračinskas, prie šoninių altorių du kitataučiai kunigai. Bažnyčioje dalyvavo daug žmonių ir daugelis palydėjo į Norwoodo Highland kapines, kur paskutinę benedikciją suteikė klebonas kun. A Abračinskas ir vikaras kun. A. Klimas.

Velionis paliko dideliame nuliūdime silpnos sveikatos žmoną Uršulę (Nevieraitę) Versiackienę; dukterį Eleną ir žentą Simms, gyv. East Greenwich, R. I.; sūnų daktarą Jurgį Versiacką-Warren, ir marčią, gyv. Swampscott, Mass., 5 anūkus ir 3 anūkes; vieną seserį ir kitus gimines Lietuvoje ir čia Amerikoje.

A. a. Jurgis Versiackas priklausė prie Šv. Jurgio parapijos ir prie daugelio katalikiškų lietuvių organizacijų ir draugijų — buvusių ir dabartinių: Šv. Jurgio, Šv. Kazimiero, Lietuvių R.K. Susivienijimo 81 Kuopos, L.D.S. 3-čios kuopos, A.L.R.K. Federacijos 10 skyriaus, Švento Vardo draugijos (Švento Vardo Draugijos nariai, vadovaujant dvasios vadui Klebonui kun. A. Abračinskui, susirinkę laidotuvių direktoriaus įstaigoj, atkalbėjo dalį rožančiaus); prie BALFo 22 skyriaus ir buvo sk. vicepirmininku; buvo Naujosios Anglijos kat. Federacijos apskrities iždininku.

A. a. Jurgis Versiackas ne tik priklausė prie minėtų draugijų, bet jose daug veikė ir buvo valdybose. Tad tos draugijos užprašė už jo vėlę Šv. Mišias, ir daug žmonių lankėsi sermenyse, užprašė daug mišių ir gėlių.

A. A. Jurgis Versiackas buvo kilęs iš Vilniaus krašto, Valkininkų parapijos, Miškūnų km. Gimęs 1883 metais vasario 6 dieną. Į šią šalį atvyko 1903 metais, o į Norwoodą atsikėlė 1913 metais ir greitai įsijungė į parapiją, į katalikų draugijas ir daug jose veikė. Jis dirbo Dievo ir Tėvynės labui.

Reiškiu gilią ir nuoširdžią užuojautą jo žmonai, sūnui, dukrai ir visai šeimai jų liūdesio valandoje.

Kaimietis

NUOŠIRDI PADĖKA

Mirusio Jurgio Versiacko šeima reiškia nuoširdžią padėką klebonui kun. A. Abračinskui ir vikarui kun. A. Klimui už lankymą laike ligos, už bažnyčioje atlaikytas Šv. Mišias, palydėjimą į kapines; taip pat dėkojame kunigams už bažnyčioje atlaikytas mišias; dėkojame visiems ir visoms už lankymą laike ligos ir mirties valandoje, atsilankymą, šermenyse, dalyvavusiems bažnyčioje, palydėjusiems į kapines, už Šv. Mišių aukas, gėles ir pareikštas užuojautas; dėkojame kun. A. Janiūnui už mišių auką; H. J. Balučiui, J. Avižiniui, A. Venckui, V.J. Kudinkai, graboriui Paul Kraw už malonų patarnavimą. Taip pat nuoširdžią padėką reiškiame Marijonai Bartulienei, kuri tiek daug pasišventė ir padėjo mums liūdesio valandose.

Atsiminsime jus visus savo maldose.

Nuliūdę žmona Uršulė Versiackienė, duktė Helen Simms, sūnus daktaras Jurgis Versiackas-Warren ir šeimos.

MINERSVILLE, PA. Š. m. rugsėjo 24 mirė ilgametis LR KSA narys, muzikas vargoninin kas Jonas Mikutavičius. Palaidotas rugsėjo 24-tą. Plačiau apie velionio gyvenimą ir veiklą bus kitam numery.

JAUNUČIŲ ATEITININKŲ STOVYKLA

Šv. Marijos Viloje, Elmhurst, Pa.

Šią vasarą, rugpiūčio pirmą savaitę, jaunučiai ateitininkai (7 iki 12 metų) turėjo gražią stovyklą pas Nukryžiuotojo Jėzaus seseles, Šv. Marijos viloje, Elmhurste.

Be berniukų tuo pat metu pas seseles atostogavo ir gražus būrys jų tėvelių ir mamyčių.

Vieta labai graži Pocono kalnuose. Oras irgi nepaprastai gaivinantis.

Seselės labai malonios ir labai nuoširdžiai priėmė atostogautojus ir stovyklautojus.

Stovyklavo berniukai iš New Yorko, Newarko, Washingtono ir Philadelphijos. Jiems vadovavo Vytautas Radzivanas, o jam padėjo Algis Balys, abu iš New Yorko.

Vaikai labai pamėgo savo vadovą ir gražiai jo klausė.

Programa buvo labai įvairi. Rytą vėliavos pakėlimas, maldos, paskaitos įvairiomis temomis. Po pietų vaikai buvo vežami į ežerus ar į kalnus. Kartais ir patys žygiuodavo aplankyti gražesnių vietovių. Vakarais turėdavo laužus, dešrelių kepimą, kultūrines filmas, o kartą suruošė ir talentų vakarą. Prie laužų ar salėje vaikai dainuodavo, deklamuodavo, vaidindavo, sakė juokus ir skambino pianinu ar grojo akordeonu.

Buvo labai malonu, kad į mūsų programėles kartais atsilankydavo ir seselės. Joe visos taip gražiai kalbėdavo lietuviškai.

Savaitė taip greit prabėgo, bet ir ši trumpa stovykla daug padėjo mums arčiau susipažinti ir gražiai praleisti laiką su lietuviukais draugais.

Visi stovyklautojai ir tėveliai liko labai dėkingi vienuolyno kapelionui, kun. B.S. Daniui-Zdanavičiui už sekmadienių mišias ir pamokslus; visoms Elmhursto seselėms, o ypač jų vyresniajai seseriai Konceptai ir seseriai Bonaventūrai už stovyklos priėmimą ir patalpų paruošimą. Didelis stovyklautojų ačiū ir seselei Baptistai už ligonių gydymą.

Tikime, kad dar ne vieną vasarą nuskambės lietuviškos jaunučių dainos Pocono kalnuose, dar ne vieną kartą bus iškeltos stovyklos vėliavos.

Stovyklavęs.

A. a. U. Stankienė

URSULĖ STANKIENĖ

Scranton, Pa. — Rugsėjo 12 mirė Darbininko skaitytoja Uršulė Grėbliūnaitė-Stankienė, 73 metų. Gimusi buvo Lietuvoje Žagarų kaime, Seiriųų valsčiuje, Alytaus apskr. Amerikon atvyko prieš 50 metų. Daug metų su vyru Liudviku turėjo maisto krautuvę. Vyras mirė praeitais metais spalio 5. Prieš 5 metus buvo persikėlę gyventi į Clarks Summit, Pa.

Palaidota iš Šv. Juozapo bažnyčios rugsėjo 16. Mišias aukojo prel. J.V. Miliauskas, diakonu buvo kun. Jurgis P. Stalevičius, subdiakonu kun. Alex J. Hazzouri. Karstą nešė sūnūs Edvardas ir Albertas, žentai Charles Grimes, Merle McGowan ir vaikaičiai Charles Grimes, Jr., Edward Stankus, Jr.

Paliko nuliūdime dvi dukteris — Mrs. Aldona Grimes ir Mrs. Angela McGowan —ir du sūnus, Edvardą, Swoyerville, Pa., ir Albertą, 4 vaikaičius ir seserį Anelę Metelienienę ir daug giminių Lietuvoje.

MEDŽIAGŲ IR MAISTO SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ

Norėdami sušelpti savuosius Lietuvoje ar Lenkijoje, galite pasiųsti jiems dovanų medžiagomis ar maistu prieinama kaina. Kadangi mes siunčiame siuntinius per Lietuvių Prekybos Bendrovę Londone, Gr. Britain, tai siuntiniai gaunami į daug trumpesnį laiką.

Turime katalogus ir apie 300 medžiagų pavyzdžių (samples) iš kurių siuntėjas gali pasirinkti kas jam patinka ir žino kiek kainuos siunčiamos medžiagos ar maistas.

Suinteresuoti siuntimu medžiagų ar maisto į Lietuvą ar Lenkiją galite kreiptis pas

JONĄ J. SAUGIŪNĄ

124 Price St., Kingston, Pa. • Phone: 287-3311

P. S. Pareikalavus, siunčiame medžiagų katalogus; norintys katalogus gauti — maloniokite prisiųsti 10 centų pašto ženklais.

"GARSO" KNYGYNO KATALOGAS

MALDAKNYGĖS

MALDŲ VAINIKĖLIS (originalinė kaina 70 centų) ..... .50

MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15¢. Imant nemažiau 10 egzempliorių — 10¢.

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI, kiekvienai metų dienai. Parašė kun. K. A. Matulaitis, Ph. D., MIC. 714 pusl. 3.00

ĮVAIRAUS TURINIO

KOVOSE DĖL LIETUVOS (II-ji dalis). Parašyta gen. Stasio Raštikio. 686 pusl. Kaina neįrištais viršeliais $6.00

NAUJ. TESTAMENTAS. Vertė arkiv. J. Skvireckas (minkšt. virš.) $1.50

LITHUANIAN SELF-TAUGHT, by M. Variakojytė - Inkienienė. By the natural method with the English Phonetic Pronunciation. Parašyta pritaikant Marlborough's sistemos. 146 puslapiai. $1.25

DON KAMILIAUS MAŽASIS PASAULIS, II dalis, Giovanni Guareschi; sulietuvino A. Sabaliauskas. Išleido "Tėvų Kelias". 1956 m., 224 pusl. $2.00

DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Antano Maceinos $2.00

MIŠIOS, Jeronimo Kačinsko $1.50

DON KAMILIAUS MAŽASIS PASAULIS, Guareschi. Sulietuvino A. Sabaliauskas. 36 autoriaus piešiniai tekste. Tėvų Kelio leidinys. 1953 m. 324 pusl. Didelio formato. $3.00

SMULKIOJI TAUTOSAKA—patarlės, priežodžiai, posakiai. Surinko ir užrašė Jonas Mingirdas. Kaina $2.50

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

WYOMING KLONIO ŽINIOS

NAUJI KUNIGŲ PASKYRIMAI

KUN. KL. L. L. GILIS

Scrantų vyskupas Jerome D. Hannan, D.D., paskelbė naujus kunigų paskyrimus, kurie palietė 23 kunigus, tarp jų 3 lietuvius.

Kun. Leonardas L. Gillis, buvęs Pittstono šv. Kazimiero parapijos klebono kun. Jono Kasakaičio asistentas, paskirtas Eynon šv. Marijos parapijos klebonu.

Kun. Jonas J. Dastikas, buvęs Wilkes-Barre šv. Trejybės parapijos asistentas, paskirtas Pittston'o šv. Kazimiero parapijos asistentu.

Kun. Povilas G. Mališauskas, buvęs Pittston'o St. Mary's Help of Christians parapijos asistentas, paskirtas Wilkes-Barre, šv. Trejybės parapijos asistentu.

Naujasis Eynon šv. Marijos parapijos klebonas kun. L.L. Gilis gimė 1914 m. gruodžio 14 d. Tamaqua, Pa. Sūnus Vinco ir Katrės Gilių. 1920 m. šeimai persikėlus į Waymart, Pa. priklausė prie Forest City šv. Antano parapijos. Užbaigęs viešąją pradinę mokyklą, Leonardas lankė Marianapolio aukštesniąją mokyklą ir kolegiją. Po to šešis metus mokinosi šv. Petro kunigų seminarijoj London, Kanadoje. Kunigu buvo įšvęstas 1943 m. birželio 5 d. šv. Petro katedroje, Scranton.

Antrojo pasaulinio karo laiku, kun. L.L. Gilis tarnavo kariuomenėje kaip kapelionas, 1947 m. paliuosuotas su kapitono laipsniu.

Pastoracinį darbą yra dirbęs lietuvių parapijose Plymouth, Scrantone, Kingstone, Pittstone ir trijose kitataučių parapijose.

Eynon, Pa., šv. Marijos parapija yra mišri, bet daugiausia yra lietuvių ir italų. Ten ilgus metus darbavosi a.a. uolus kunigas Jonas Savulis. Ten gyvuoja LAKSA 80-ji kuopa.

Naujas klebonas kun. L. L. Giliui atsakomingose pareigose linkime geriausių sekmių!

SUSIDOMĖJIMAS DAINŲ ŠVENTE

Lietuvių Dainų Šventės festivaliu, rengiamu Pasaulinėje Parodoje New Yorke, susidomėjimas Wyoming klony didėja. Pittston'o šv. Kazimiero parapijos choras, vedamas muziko Bronio Voverio, remiant klebonui kun. J. Kasakaičiui, jau pasižadėjo programoje dalyvauti. Šia proga ne prošalį priminti, kad 1917 m. liepos 4-tą kun. J. Kasakaitis finansavo parapijos choro dalyvavimą tautų ištikimybės pareiškimo dienoje Washingtone.

Kitas įžymus visuomeninkas ir patriotas, Wilkes-Barre šv. Trejybės parapijos klebonas kun. J.K. Miliauskas irgi remia prisidėjimą. Rugsėjo 22d. parapijos biuleteny tarp ko kito pasakyta . . . "Dainų šventės festivaly yra pakviestas dalyvauti ir mūsų parapijos choras, todėl raginami bei prašomi visi turį balsą nedelsiant registruotis į chorą". Šv. Trejybės parapijos choro vedėjų yra muzikas Vacias Romanas.

Patirta, kad Plymouth'o šv. Kazimiero parapijos choro vedėjas muz. Petras J. Karašauskas, Luzerne šv. Onos parapijos choro vedėjas Jokubas Varaitis ir Kingston'o šv. Marijos par. choro vedėja Mrs. Ona Mras entuziastikai pritaria prisidėjimui.

Lietuvių Dainų šventė rengiama 1964 m. rugpiūčio 23 d.

5-tos Apskrities susirinkimas

Metinis LRKSA 5-tos Penna apskrities kuopų atstovų susirinkimas šaukiamas sekmadienį, spalių 27, Susivienijimo centro įstaigos patalpose, 71-73 S. Washington str., Wilkes Barre, Pa.

Pradžia 2.30 P.M.

Visų kuopų, priklausančių prie apskrities, atstovės atstovai maloniai prašomi dalyvauti susirinkime. Bus išduoti metiniai apskrities viršininkų ir įvairių komisijų raportai; metinio išvažiavimo raportas; naujų narių įrašymo ir kiti veiklos punktai; naujos valdybos rinkimas.

Po susirinkimo bus pokylis pagerbti kuopų atstoves-atstovus ir metinio apskrities išvažiavimo darbininkus.

Apskrities valdyba

Mirė Ona Minsevičienė

Rugsėjo 12-tą Mercy ligoninėje mirė Kingstono Šv. Marijos parapijos klebono kun. Vinco J. Nanortos sesuo Mrs. Anna Minsavage, 75 metų amžiaus, gyv. 133 East Ridge St., Nanticoke.

Iškilmingos laidotuvės įvyko antradienį, rugsėjo 17-tą, iš Holy Trinity bažnyčios parapijos kapinėse.

Nulydėjus bažnyčion, iškilmingas Mišias laikė velionės brolis kun. V.J. Nanorta, asistuojant kun. A.J. Norkūnui — diakonu, kun. Emil Hussack— subdiakonu; ceremonijų vedėju buvo kun. B.S. Danis-Zdanavičius. Mišių laiku presbiterijoj buvo daug kunigų, tarp jų šie lietuviai — prel. J.F. Baltusevičius, kun. A.G. Ežerskis, kun. V.A. Šimkonis, kun. M.C. Ožalas, kun. P.J. Ališauskas, kun. J.M. Truskauskas, kun. J. J. Kazlauskas, kun. L.L. Gilis ir kun. R. M. Šilalė.

Karstnešiais buvo anūkai — Juozas, Vincas, Geraldas ir Jonas Minsevičiai; giminaičiai — Edvardas ir Jonas Nanortai.

Kapinėse apeigas atliko kun. V.J. Nanorta ir Mišių asistentai

Velionė buvo gimusi Nanticoke, duktė mirusių Mr. Mrs. J. Nanortų. Jos sūnus Juozas žuvo antrojo pasaulinio karo laiku tarnaudamas JAV laivynė, kitas sūnus Vincas žuvo anglies kasyklos nelaimėje. Be brolio kunigo liūdesy paliko sūnų dr. Edvardą Minsevičių — Kings kolegijos biologijos profesorių; dukterį Mrs. J. Byorick; seseris — Karmelitų ordino seserį vienuolę Mary Bonaventūrą, Rožę Nanortaitę, Mrs. Helen Dahnier ir Mrs. J. Wadzinski; brolį adv. Joną Nanortą, šešis anūkius ir kelis proanūkus.

Amžiną atilsį suteik jos vėlei, Viešpatie! Artimiesiem pareiškiame giliausią užuojautą.

—o—

— **LUZERNE ŠV. ONOS** parapijoj gyvuojanti Altoriaus Rožančiaus draugija rengia kalakutienos vakarienę sekmadienį spalių 27-tą, parapijos salėje. Pelnas naujos bažnyčios naudai. Tikietų kainos 1 dol., vaikams 75 ct Tikietus galima įsigyti pas draugijos nares ir klebonijos ofise.

IŠRINKIME ADVOKATĄ THOMAS E. MACK LUZERNE DISTRIKTO ADVOKATU

Antradienį, lapkričio 5 d., 1963, Luzerne apskrities piliečiai rinks valdininkus.

Į vieną iš įžymiausių vietų — distrikto advokato-district-attorney — respublikonų sąrašu yra išstatytas žymus lietuvių veikėjas, LRKSA vicepreziden tas advokatas Thomas E. Mack-Mikelionis. Jis yra gimęs 1924 m. gegužės 15 d., Plains, Pa. Sūnus Antano ir Katrės (Bubnytės) Mikelionių. Užbaigęs vietinę pradinę mokyklą, jis lankė Coughlin aukštesniąją mokyklą, Wilkes-Barre, kurią užbaigė 1941 m. Tris metus tarnavo JAV-bių oro jėgose ir buvo paketas antruoju leitenantu. Po to jis lankė Mansfield mokytojų kolegiją ir čia įgijo AB laipsnį. 1952 m. baigė Dickson kolegijoje teisių mokslą įgydamas LLB laipsnį ir tais pačiais metais įgijo teises praktikuoti advokatūrą Pennsylvanijos valstybės ir federaliniuose teismuose.

Jis priklauso prie daugelio veteranų ir kitokių organizacijų ir užima jose vadovaujančias vietas. Jis dažnas kalbėtojas lietuvių ir kitataučių parengimuose.

Priklauso prie Pittston'o liet. šv. Kazimiero parapijos. Yra vedęs Patriciją Ann Pipa iš Shamokin, Pa., kuri aktyviai reiškiasi Wyoming Klonio Lietuvių Moterų klube, kaip narė ir kaip solistė. Jiedu augina keturis vaikus.

Su kiekvienu žymesniu politiniu laimėjimu lietuvių vardas ir prestyžas didėja.

Tad lapkričio 5-tą lietuvių piliečių balsai tegu eina adv. T. E. Mack išrinkimui Luzerne District Attorney vieton.

ŠIMTAPROCENTINĖ LRK SUSIVIENIJIMO ŠEIMA

LRKSA vicepreziden to adv. Thomas E. Mack visa šeima priklauso prie 183 kuopos, West Pittston, Pa. Atvaizde, pirmoj eilėj, iš kairės dešinėn: Thomas E., Jr., Marlene Marie, John Dean; antroj eilėj — adv. Th. E. Mack, Mark Michael, Mrs. Patricia Ann Mack.

40 VALANDŲ ATLAIDŲ IŠKILMĖS

Wilkes Barre šv. Trejybės bažnyčioje 40 valandų atlaidų iškilmės prasidėjo sekmadienį, spalių 6-tą, su suma, užsibaigė spalių 8-tą vakare iškilmingais mišparais.

Atlaidų pamokslus sakė kun. Petras Činikas, MIC., buvęs Susiv. Švietimo komisijos narys. Išpažinčių klausyti talkininkavo kaimyninių parapijų kunigai. Šv. Trejybės parapijoje klebonauja kun. J.K. Miliauskas, asistentas — kun. P. G. Mališauskas.

— Pirmadienį, spalių 7-tą, misijonierius kun. P. Činikas atlankė Susiv. centro įstaigą, pasikalbėjo organizacijos reikalais su centro sekretorium Vincu Kvetka ir redaktorium Matu Zujum.

SAUČIONAI LANKĖSI FLORIDOJE

Rugsėjo 19-tą muz. Jonas J. Saučiūnas, žmona Teklė ir sūnus Jonas gyv. 124 Price str., Kingston, automobiliumi patraukė į didelę kelionę. Aplankė St. Augustine, Daytona Beach, Coco Beach, Miami, Kay West Silver Springs ir kitas įdomias vietoves. Šia proga reikia priminti, kad J.J. Saučiūnas domisi įvairiomis retenybėmis. Iš kelionės Saučiūnai grįžo rugsėjo 28-tą kupini įvairių įspūdžių, kuriais dalinasi su savo artimaisiais, draugais ir pažįstamais.

KAČKAUSKAITĖ IŠTEKĖJO

Ilgamečio LRKSA 46 kuopos nario Antano ir Angelinos Kačkauskų, gyv. Ashley duktė Rozalija Marija ištekėjo už Gerald A. Moffatt iš Forty Fort. Sutuoktuvės įvyko rugsėjo 21 d. 10 val. ryte Sugar Notch Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje per mišias. Pamergė buvo jaunavedės sesuo Ruth Kačkauskaitė, o pabroliu Ronald J. Sabolka iš Pittsburgh, Pa. Abu jaunavedžiai 1963 m. užbaigė Wilkes kolegiją. Laimingo gyvenimo!

WASHINGTONAS. Darbo oficialų paskelbtomis žiniomis, J.A. Valstybėse suviršė 22 milijonai moterų turi darbus, kas sudaro vieną trečdalį visų dirbančiųjų žmonių.

MIRUSIEJI

A. A. SIMANAS G. SEILIUS (SALUS), gyv. 900 Tunkhannock Ave., Exeter, mirė rugpiūčio 22 Pittstono ligoninėje. Palaidotas rugpiūčio 26-tą iš Pittstono šv. Kazimiero bažnyčios Mt. Olivet kapinėse, Carverton. Velionis buvo gimęs West Pittstone. Buvo veiklus respublikonas, o jauname amžiuje buvo veiklus beisbolininkas. Paliko žmoną, dukterį, du sūnus, šešis anūkus, du brolius ir dvi seseris.

A. A. ANTANAS JUODSNUKIS, gyv. 306 Front str., Nanticoke, mirė rugsėjo 6-tą, pašarvotas buvo direktorių Matikevičių įstaigoje; palaidotas rugsėjo 10-tą iš šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko jauname amžiuje. Priklausė prie Šv. Vardo draugijos ir prie angliakasių unijos. Paliko dvi seseris ir kitus artimuosius.

A. a. MYKOLAS SENIKAS, Sr., gyv. 955 ½ Wyoming ave., Exeter, mirė rugpiūčio 15-tą; palaidotas rugp. 17-tą iš Pittston'o šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Priklausė prie šv. Vardo dr-jos, Exeter Lietuvių Piliečių Klubo ir prie angliakasių unijos. Paliko žmoną (buvusią Diane Parulytę), sūnų, posūnį, podukrą, 6 anūkus, brolį ir seserį.

A. A. JIEVA JAKULEVIČIENĖ, gyv. 187 Mason St., Exeter, Pa., mirė rugpiūčio 10-tą Pittstono ligoninėje. Palaidota rugpiūčio 13-tą iš Pittstono Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė buvo gimusi Wilkes-Barre Township, duktė mirusių Jurgaičių. Paliko tris sūnus, keturias dukteris, šešias seseris ir du brolius.

A. A. JIEVA GRUSAUSKIENĖ, gyv. 35 Railroad St., Swoyerville, mirė rugpiūčio 10-tą; palaidota rugpiūčio 13-tą iš Luzerne Šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse, Lehman. Velionė buvo gimusi Lietuvoje, į šią šalį atvyko su tėvais jaunuose savo metuose. Paliko sūnų, keturias dukteris, du anūkus.

A.A. SILVESTRAS KIRVELEVIČIUS, SR., gyv. 145 South Empire St., Wilkes-Barre, mirė rugsėjo 11; pašarvotas buvo direktoriaus Leagaus įstaigoje; palaidotas rugsėjo 14-tą iš šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Paliko 4 dukteris, 2 sūnus, 19-ką anūkų ir 2 seseris.

A.A. JURGIS MARTINAS, gyv. 50 Russell St., Edwardsville, mirė rugsėjo 11-tą General ligoninėje; pašarvotas buvo direktoriaus Šukviečio įstaigoje, Kingston; palaidotas rugsėjo 14-tą iš Kingstono Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle. Velionis buvo gimęs Plymouthe, o paskutinius 25 metus gyveno Edwardsville.

A.A. KATRĖ PEČIULIENĖ, gyv. 214 Oak Str., Sugar Notch, Pa., mirė rugsėjo 16, palaidota rugsėjo 19-tą iš šv Petro ir Povilo bažnyčios Wilkes Barre šv. Trejybės parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionė atvykus iš Lietuvos visą laiką gyveno Sugar Notch. Ji ir jos a.a. vyras Antanas buvo šv. Petro ir Povilo parapijos čarterio nariai. Velionė priklausė prie katalikiškų draugijų. Paliko 3 dukteris, 7 anūkus, 10 proanūkų ir kitus artimuosius.

A.A. KLEMENSAS VIRISILAS, ankščiau gyvenęs Pittstone, Pa., mirė rugsėjo 17-tą Watertown, Conn.; pašarvotas buvo direktoriaus Kižio įstaigoje, Pittston; palaidotas rugsėjo 21 iš Pittston'o šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs Lietuvoje į šią šalį atvyko 50 metų atgal.

Mirė kazimierietė sesuo M. Anne

Rugsėjo 19-tą Loretto ligoninėje, Chicagoje, mirė kazimierietė sesuo M. Anne-Agnieška Rekiūtė, duktė mirusių Jurgio ir Magdalenos Rekų, gyvenusių Wilkes-Barre, Pa. Jos tėvas buvo laidotuvių direktorius.

Palaidota rugsėjo 23-čią iš vienuolyno koplyčios šv. Kazimiero kapinėse.

Velionė vienuolyne išgyveno 40 metų; 25 metų ėjo įvairias pareigas Loretto ligoninėje, kur paskutiniais laikais buvo priėmimų viršininkė ir kurioje ji pati mirė.

Paliko seseris Antoniją Rekiūtę ir Mrs. R. Pisony ir jos vyrą, gyvenančius Wilkes-Barre; seserį Mrs. Magdaleną R. Mardin ir jos vyrą daktarą, gyv. Bala Cynwyd, Pa.; ir kitus giminės, seseles vienuoles ir buvusius aukštėtinius.

Teilsis jos vėlė Viešpaty.

Artimiesiems ir seselėms vienuolėms pareiškiame giliausią užuojautą.

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

ELIZABETH, N.J. — 3 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. tuoj po sumos, šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

CLEVELAND, Ohio.— 8 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 4 d. 7:30 P.M., Lietuvių svetainėje. 6835 Superior Ave. Visos narės-nariai, dalyvaukite.

PHILADELPHIA, Pa.—10 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. tuoj po sumos šv. Kazimiero parapijos kambary.

WILKES-BARRE, Pa. — 14 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. tuoj po Sumos, Švč. Trejybės parapijos svetainėje.

TAMAQUA, Pa.— 18-tos kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. tuoj po Sumos, bažnytinėj svetainėj.

PHILADELPHIA, Pa., — 20 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. šv. Jurgio parapijos svetainėj.

PATERSON, N.J.—65-tos kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. 11:30 v. ryto šv. Kazimiero parap. svetainje, 147 Montgomery Place.

RACINE, Wisconsin — 67 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. tuoj po Sumos, bažnytinėj svetainėj, 815 Park Avenue.

SCRANTON, Pa. —83 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 7 d. K. of P. svetainėje, Church Avenue, 7:00 P.M.

HARTFORD, Conn. —89 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. po 10 val. Mišių lietuvių Švč. Trejybės parapijos svetainėje (po bažnyčia).

HAZLETON, Pa. — 90 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. tuoj po Sumos pas p. Stasiukonį, 107 Green St., Hazleton, Pa.

SO. BOSTON, Mass.—94 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. pobažnytinėj salėj, Fifth Street, So. Boston, Mass.

WORCESTER, Mass.— 98 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. 9:00 ryte, Aušros Vartų parapijos svetainėje.

ROCHESTER, N. Y. — 103 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. nuo 8 val. iki 11 val. ryto Šv. Jurgio parapijos patalpose.

BROOKLYN, N.Y.—115 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. po 11-tos valandos Mišių Šv. Jurgio parapijos svetainėje, 207 York St., Brooklyn, N.Y.

BROOKLYN, N.Y. — 134 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. tuoj po Sumos Karalienės Angelų parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, maloniai kviečiami dalyvauti.

BROCKTON, Mass. — 141 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. tuoj po 10 val. Mišių Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

SCRANTON, Pa. — 155 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. po pamaldų, Šv. Mykolo parapijos svetainėje.

PITTSBURGH, Pa.— 158 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. tuoj po Sumos Šv. Kazimiero parapijos mokyklos kambary.

CHICAGO, Ill. — 160 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. 1 P.M. Šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos patalpose. Visos narės-nariai dalyvaukit.

DAYTON, Ohio. — 191 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. 2 val. po pietų Šv. Kryžiaus parapijos svetainėje.

DETROIT, Michigan. — 230 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 3 d. tuoj po paskutinių Mišių, Šv. Petro parapijos svetainėje.

BINGHAMTON, N.Y.— 270 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 4 d. 7:30 vakaro, Šv. Juozapo parapijos svetainėje, kampas Glenwood ir Down Avenue.

FOREST CITY, Pa. — 2 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po sumos Šv. Antano parapijos svetainėje.

PITTSTON, Penna.—7 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 17 d. tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

WATERBURY, Conn.—11 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. 1 P.M. Šv. Juozapo parapijos mokyklos kambary.

BALTIMORE, Md. — 13 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. sekretoriaus J. G. Budelio namuose, 1801 Wickes Ave., Baltimore 30, Md. Pradžia 2 P. M.

CHICAGO, Ill. — 15 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. 2 P.M. Šv. Jurgio parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, dalyvaukite susirinkime.

CHICAGO, Ill. — 16 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. Šv. Mykolo parapijos salėje.

NEWARK, N.J. — 19 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po sumos (12 val.), Šv. Jurgio Dr-jos svetainėje 180-2 New York Ave.

SO. BOSTON, Mass. — 21 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po 9 val. Mišių (10 val. ryte) pobažnytinėje Šv. Petro parapijos svetainėje.

MINERSVILLE, Pa.—24 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. 1 P.M., Šv. Pranciškaus parapijos svetainėje.

SCRANTON, Pa. — 30 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po sumos, Šv. Juozapo parapijos svetainėje. Visi nariai-narės dalyvaukite.

MAHANOY CITY, Pa.—31 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po sumos, Šv. Juozapo parapijos svetainėje.

ANSONIA, Conn. —32 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po sumos Šv. Antano parapijos svetainėje.

ROSELAND, Ill. — 33 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. po sumai, Visų Šventų parapijos svetainėje.

KINGSTON, Pa. — 34 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po sumos, Šv. Marijos parapijos svetainėje.

PITTSBURGH, Pa. — 35 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po sumos, Šv. Vincento parapijos pobažnytinėj svetainėj

WORCESTER, Mass. — 41 kp susirinkimas įvyks lapkričio 9 d. Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 7-tą valandą vakaro.

CICERO, Illinois. — 48 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. 1 P.M., Šv. Antano parapijos mokyklos kambary.

CLEVELAND, Ohio.— 50 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 14 d. Lietuvių svetainėje, 6835 Superior Ave., 7:30 P.M.

New Philadelphia, Pa. —51 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po sumai parapijos svetainėje.

EXETER, Penna. — 57 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. 1 P.M., Lietuvių Piliečių klubo svetainėje.

DuBOIS, Penna. — 78 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po 10 val. Mišių Šv. Juozapo parapijos svetainėje.

NORWOOD, Mass. — 81 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 12 d. 7:30 P.M., Šv. Jurgio parapijos svetainėje. St. James Street.

WATERBURY, Conn.— 91 kp., susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. 1 P.M., Šv. Juozapo parapijos svetainėje.

EASTON, Penna. — 93 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po paskutinių Mišių Šv. Mykolo parapijos svetainėj.

BRADDOCK, Penna.—105 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. 9 val. ryto Šv. Izidoriaus parapijos svetainėje.

NEW BRITAIN, Conn. — 109 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 18 d. 7:30 val. vakare, Šv. Andriejaus parapijos svetainėje.

MANCHESTER, N.H.—119 kp., susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. 12:30 P.M. Lietuvių Klubo patalpose. Visi nariai-narės dalyvaukite.

ROCKFORD, Ill. 137 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

CLEVELAND, Ohio. — 142 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. Šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose, tuoj po sumos (11:15 AM).

CHICAGO, Ill. — 168 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po sumai, Švč. Panelės Gimimo parapijos svetainėje.

NIAGARA FALLS, N.Y.— 170 susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po sumos, Šv. Jurgio parapijos svetainėj.

DETROIT, Mich. — 171 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po pirmųjų Mišių, 9:15 val. ryte, Dievo Apvaizdos parapijos svetainėje, Schaefer ir Grand River Ave.

CASTLE SHANNON, Pa.— 172 susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. 1 val. P.M. pas kuopos pirmininką Motiejų Abraitį, 1311 Groveton St.

E. ST. LOUIS, Ill.— 179 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. Nekalto Prasidėjimo P. Šv. parapijos svetainėje tuoj po 8 val. Mišių.

KINGSTON, PA. — 209 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. 2 P.M. Šv. Marijos parapijos svetainėje.

NASHUA, N. H. — 228 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po paskutinių Mišių parapijos svetainėje

AMSTERDAM, N.Y. — 243 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po sumos, bažnytinėj salėj.

DETROIT, Mich. — 265 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. 9:15 val. ryto Šv. Antano parapijos mokyklos patalpose. W. Vernor ir 25-ta gat.

CLEVELAND, Ohio. — 307 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 10 d. tuoj po lietuviškų pamaldų P. Šv. Nealiaujančios Pagalbos parapijos svetainėje.

FOREST CITY, Pa. — 5 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 17 d. tuoj po sumos Šv. Antano parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa. 17 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 17 d. tuoj po sumos, Švč. Trejybės parapijos svetainėje. Visos narės nariai, maloniai kviečiami dalyvauti.

LUZERNE, Penna. — 28 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 17 d. Bill's and Frank's Cafe patalpose 254 Bennett St. (senoje Mockaičio vietoje), Sun Parlor kambary, 1 PM

SUGAR NOTCH, Pa. — 46 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 18 d. 7:30 P.M. Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

CAMBRIDGE, Mass.— 127 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 17 d. tuoj po paskutinių Mišių, Šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos svetainėje.

PITTSTON, Pa. — 183 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 17 d. tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

INKERMAN, Pa. — 194 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 18 d. 7:30 P.M. Marcelės Lomsargienės namuose, 15 Chestnut Street.

MANCHESTER, Conn. — 216 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 24 d. Lietuvių svetainėj 24 Golval Street. Visos narės-nariai maloniai kviečiami dalyvaut.